

primair openbaar onderwijs in de provincie proo

 obs de bogen
primair
openbaar
onderwijs

OBS de Bogen
Triasplein 7 • 3845 GC Harderwijk • Tel.: 0341 433784 • Fax: 0341 460152
E-mail: info@obsdebogen.nl • www.obsdebogen.nl

Schoolgegevens:	
Brinnummer	27YD
Directeur	Leendert Kroes
Website	www.obsdebogen.nl
E-mail	info@obsdebogen.nl
Hoofdvestiging	Triasplein 7 3845 GC Harderwijk
Contact school	Tel: 0341 – 433 784 Fax: 0341 – 460 152
Bevoegd gezag	Stichting prOo (primair Openbaar Onderwijs Noord Veluwe) Eisenhowerlaan 59 3844 AS Harderwijk Tel. : 0341 – 466 370 E-mail: mail@stichtingproo.nl Website: www.stichtingproo.nl
Conctactpersoon bevoegd gezag	Piet Uneken, alg. directeur

Inhoudsopgave schoolplan 2011-2015

1. Inleiding	
1.1 Doel en functie van het schoolplan	pag. 5
1.2 De totstandkoming	pag. 5 - 6
1.3 Procedure bij het opstellen en vaststellen	pag. 6
1.4 Samenhang met de school- / jaargids	pag. 6
2. Schoolbeschrijving (interne en externe context)	
2.1 Gegevens	pag. 7
2.2. De leerlingenpopulatie	pag. 8
2.3. Leerkrachten en directie	pag. 8
2.4. Situering van de school	pag. 9
2.4.1. Toekomstige ontwikkelingen	pag. 9
2.5. Beleid Stichting prOo	pag. 9
2.6. Externe context	pag. 10 - 12
3. Onderwijskundig beleid	
3.1 Missie en visie van de school	pag. 13
3.2 Onderwijsfunctie	pag. 14
3.3 Identiteit en profilering	pag. 14 - 15
3.4 Leerstofaanbod	pag. 15 - 21
3.5 Leertijd	pag. 21
3.6 Pedagogisch klimaat	pag. 21
3.7 Didactisch handelen	pag. 22 - 24
3.8 Zorg voor leerlingen	pag. 24 - 25
3.9 Leerlingenzorg en WSNS	pag. 26 - 27
3.10 Informatie- en communicatietechnologie (ICT)	pag. 28
3.11 Opbrengst Gericht Werken	pag. 29
4. Personeelsbeleid	
4.1 Integraal personeelsbeleid	pag. 30
4.2 Personeelsbeleid op schoolniveau	pag. 31
4.3 Professionalisering	pag. 31 - 32
4.4. Ondersteuning	pag. 32
5. Organisatie en beleid	
5.1 Onderwijsorganisatie	pag. 33
5.1.1. Groepsindeling	pag. 33
5.2 Regels en afspraken	pag. 33
5.3 Geledingen, Interne en externe communicatie	pag. 34
5.3.1. (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad (G)MR)	pag. 34
5.3.2. Interne communicatie	pag. 34
5.3.3. Externe communicatie	pag. 35
5.4 Dienstverlening	pag. 35
5.4.1. Overblijven / Tussenschoolse Opvang	pag. 35
5.4.2. Buitenschoolse Opvang	pag. 35
5.4.3. Brede School Activiteiten	pag. 35
5.5 Schooladministratie en procedures	pag. 35
6. Kwaliteitsbeleid	
6.0 Inleiding	pag. 36
6.1 Beschrijving kwaliteitszorgsysteem	pag. 36
6.2 Kwaliteitsevaluatie	pag. 36

6.2.1.	Kengetallen	pag. 36 - 37
6.2.2.	Inspectierapport	pag. 38
6.2.3.	Sterke - /zwakteanalyse (SWOT)	pag. 38
6.2.4.	Oudertevredenheidspelling	pag. 38
6.2.5.	Methode- en niet-methodegebonden toetsen	pag. 38
7.	Huisvesting, inrichting en financiën	
7.1	Financieel beleid	pag. 39 - 40
7.2	Externe en interne geldstromen	pag. 40
7.3	Huisvesting en inrichting	pag. 41
7.4	Sponsoring	pag. 41
7.5	Begroting en meerjareninvesteringsplan	pag. 42
8.	Overige onderwerpen	
8.1.	Klachtenregeling	pag. 43
9.	Beleidsvoornemens 2011 – 2015	
9.1	Meerjarenplanning 2011-2015	pag. 44 - 46
9.2	Ontwerp verbeterplan 2011-2012	
10.	Instemming medezeggenschapsraad en vaststelling bevoegd gezag	
		pag. 47
11.	Bijlagen	

Hoofdstuk 1: Inleiding

1.1. Doel en functie van het schoolplan

Doel

Het schoolplan is een integraal meerjarenbeleidsplan voor een periode van vier jaar, 2011 - 2015. In het schoolplan zijn de strategische visie en de beleidskeuzen op hoofdlijnen vastgelegd. De beleidsvoornemens uit het schoolplan worden geconcretiseerd in jaarplannen.

In het jaarplan wordt in geoperationaliseerde termen beschreven welke (verbeter) doelstellingen wij willen bereiken in het betreffende schooljaar en wat er voor nodig is om deze doelstellingen te bereiken.

Aan het eind van elk schooljaar worden de jaarplannen geëvalueerd.

Functie

Het schoolplan heeft de volgende functies:

1. Het schoolplan is een schoolontwikkelplan voor de periode 2011 - 2015. Jaarlijks wordt bekeken of de gestelde doelen zijn gerealiseerd.
2. In het schoolplan wordt beschreven welke kwaliteit wij leveren. Het geeft een realistische weergave van de werkelijkheid.
3. In het schoolplan wordt beschreven op welke wijze wij controleren of die kwaliteit ook werkelijk behaald wordt.
4. In het schoolplan wordt beschreven hoe wij de geleverde kwaliteit bewaken en waarborgen.
5. In het schoolplan wordt beschreven hoe wij de kwaliteit van ons onderwijs kunnen verbeteren.
6. In het schoolplan wordt beschreven hoe verbeteringen gepland worden. Het is dus een planningsinstrument ten behoeve van de schoolontwikkeling.
7. In het schoolplan worden uitgangspunten, voorwaarden en voornemens voor het te voeren personeelsbeleid beschreven.
8. Het schoolplan is een document waarmee verantwoording afgelegd wordt aan ouders, bevoegd gezag en landelijke overheid.

1.2. De totstandkoming

Door stichting PrOo is een format voor het schoolplan voor alle scholen van de stichting opgesteld. Uitgaande van dit raamwerk heeft de directie met de teamleden aan de totstandkoming van dit plan gewerkt. Onze medezeggenschapsraad is al in een vroeg stadium betrokken bij de totstandkoming van het schoolplan en heeft instemming verleend. Er is gebruik gemaakt van o.a. de resultaten van de oudertevredenheidsspeiling van 2009, de uitkomsten van het inspectiebezoek in april 2010, het schoolplan 2007 - 2011, de school- en jaargids, beleidsstukken van stichting PrOo en gemaakte afspraken in het team.

Er heeft regelmatig overleg plaatsgevonden met de algemene directie over de totstandkoming van ons plan. Onze uitgangspunten bij de totstandkoming van dit plan zijn:

- dat het plan door alle personeelsleden wordt gedragen.
- dat er jaarlijks geëvalueerd wordt of de gestelde doelen in relatie tot de jaarplanning zijn gehaald.

1.3. Procedure bij het opstellen en vaststellen

De directeur heeft bij het opstellen van het plan het voortouw genomen. In overleg met het team en de MR is een tijdpad vastgesteld waarop een onderdeel van het schoolplan klaar moest zijn. Op de vastgestelde tijden zijn de onderdelen besproken en waar nodig bijgesteld. Bij de laatste bijeenkomst is het schoolplan afgerond en heeft de MR instemming verleend aan het plan.

1.4. Samenhang met de school- / jaargids

Naast het schoolplan wordt er gewerkt met de volgende documenten: school- en jaargids. De schoolgids informeert onder andere informatie over de onderwijsdoelen en behaalde onderwijsresultaten. De schoolgids bevat ook informatie over de manier waarop de school voor de leerlingen zorg draagt en de veiligheid op school garandeert. Daarnaast beschrijft de schoolgids de rechten en plichten van alle bij de school betrokken partijen. Jaarlijks wordt de schoolgids geactualiseerd en op de website gepubliceerd. Als ouders aangeven meer informatie te willen ontvangen, dan kunnen zij via het lezen van dit schoolplan op de hoogte komen van de doelen en het beleid van onze school.

Elk schooljaar ontvangen de ouders de zgn. jaargids. Hierin zijn de veranderlijke onderwerpen opgenomen. De jaargids bevat o.a. informatie over de schooltijden, gymrooster de jaarkalender, hoogte ouderbijdrage etc.

Hoofdstuk 2: Schoolbeschrijving

(interne en externe context)

2.1. Gegevens

Geschiedenis

Onze school heeft zijn oorsprong in 1996 als dependance van OBS De Driemaster. OBS De Driemaster kreeg halverwege de jaren negentig steeds meer leerlingen uit de snelgroeende nieuwbouwwijk Drielanden. Een tweede locatie werd noodzakelijk en deze werd gevonden aan de Trombonedreef in Drielanden. In deze schoolwoningen waren vijf groepen een achttal jaren gehuisvest. In september 2003 werd bekend dat de naam van het nieuwe multifunctionele centrum (MFC) in hartje Drielanden "De Bogen" zou worden. Onze school, die midden in het multifunctionele centrum ligt, heeft gekozen voor dezelfde naam. Nadat MFC De Bogen in augustus 2004 gereed was, verlieten de leerlingen uit de voormalige dependance van de Driemaster en maakten wij als OBS De Bogen een nieuwe start als zelfstandige school. In de afgelopen jaren (2007 - 2010) is er inwoning geweest van andere scholen uit de wijk Drielanden. Anno nov. 2010 zijn er geen andere scholen in het MFC gehuisvest, zodat er optimaal gebruik gemaakt kan worden van de faciliteiten van het gebouw.

Indeling van het schoolgebouw

Ons gebouw dat 13 lokalen heeft, vormt het hart van het multifunctionele centrum (MFC) De Bogen. Rondom het schoolplein staat het twee verdiepingen hoge gebouw in de vorm van halve cirkel. Wij maken gebruik van de aangebouwde sporthal, de aula, het multimedialokaal en het handvaardigheidlokaal (atelier). Verder heeft het gebouw een speellokaal en diverse verwerkingsruimtes. De kleuterlokalen hebben een directe verbinding met het speelplein. Het gebouw heeft een lift.

Leerlingtelling

In de volgende tabel wordt het leerlingaantal per school in Drielanden op de teldatum weergegeven. Bij KBS Alfons Ariëns is niet duidelijk hoeveel leerlingen naar de nevenvestiging in Drielanden (De Wijde Blik) gaan. De weergegeven aantallen bij KBS Alfons Ariëns gelden voor de totale vestiging.

School	Aantal leerlingen in 2004	Aantal leerlingen in 2005	Aantal leerlingen in 2006	Aantal leerlingen in 2007	Aantal leerlingen in 2008	Aantal leerlingen in 2009	Aantal leerlingen in 2010
CBS De Triangel	391	401	401	381	362	352	339
OBS De Bogen	120	166	194	206	245	266	278
KBS Alfons Ariëns	302	349	376	413	458	469	496
CBS Het Startblok	12	45	99	150	210	268	315
Totaal	825	961	1070	1150	1275	1355	1428

Bron: Teldatum 1 oktober

2.2. De leerlingenpopulatie

Onze leerlingen komen voor ongeveer 95% uit de wijk Drielanden. De overige 5% komt uit Ermelo en omgeving. Op 01-10-2010 telde de school 278 leerlingen. De religieuze achtergronden van onze kinderen op teldatum 01-10-2010 zijn als volgt:

Religie	Aantal leerlingen	Percentage
Geen	232	83,5 %
Islam	36	12,9 %
Katholiek	3	1,1 %
Katholiek / hervormd	1	0,4 %
Apostolisch Genootschap	1	0,4 %
Gereformeerd	2	0,8 %
Christelijk	1	0,4 %
Jehovagetuige	2	0,8 %
Totaal	278	100 %

2.3. Leerkrachten en directie

Het team van OBS De Bogen is in het schooljaar 2010 – 2011 als volgt samengesteld:

- 1 directeur
- 15 leerkrachten
- 2 onderwijsassistenten
- 2 vakleerkrachten bewegingsonderwijs waarvan 1 tevens lesgeeft aan een reguliere groep.
- 1 conciërge
- 1 administratieve kracht

Leerkrachten met speciale taken:

- 2 IB/RT
- 2 bouwcoördinatoren
- 1 ICT-stimulator

Deskundigheid binnen het team

De individuele teamleden hebben o.a. volgende cursussen / opleidingen gevolgd of volgen deze:

- Fijne motoriek en voorbereidend schrijven
- Schrijven in de klas
- Verdieping in rekenonderwijs
- Vakdocent bewegingsonderwijs
- Vakdocent Humanistisch Vormingsonderwijs
- Filosoferen met kinderen
- Cursus Intern Begeleider
- Cursus Leescoördinator
- Cursus Middenmanagement

2.4. Situering van de school

Onze school staat midden in de wijk Drielanden ten zuiden van de A28. De wijk Drielanden is een vrij nieuwe, nog grotendeels in ontwikkeling zijnde wijk met veel koopwoningen. Deze wijk is het primaire voedingsgebied van de school. In de wijk Drielanden bevinden zich nog 2

protestants-christelijke scholen (De Triangel en het Startblok) en een nevenvestiging van de katholieke basisschool Alfons Ariëns, de Wijde Blik.

2.4.1. Toekomstige ontwikkelingen

De planning is dat in de komende jaren nog ongeveer 1000 - 1200 woningen in Drielanden worden gebouwd. Drielanden is daarmee de grootste groeiwijk van Harderwijk.

In 2010 is 25% van de totale bevolking van Drielanden in de leeftijd van 0 tot 12/13 jaar. De verwachting is dat dit percentage binnen enkele jaren zal opschuiven naar de leeftijd van 13 – 17/18 jaar. Er valt dus een daling te verwachten in de kinderen die naar de basisschool gaan.

Voor de schooljaren 2011-2012, 2012-2013, 2013-2014 is reeds duidelijk dat er sprake zal zijn van een reguliere uitstroom (d.w.z. alleen de schoolverlaters) van minimaal 35 leerlingen per leerjaar. Hierbij is geen rekening gehouden met (tussentijdse) verhuizingen of verwijzingen naar het Speciaal Basisonderwijs. Om te kunnen groeien of in ieder geval stabiliteit te kunnen realiseren, zal elk schooljaar een gelijk aantal nieuwe leerlingen erbij moeten komen. Voor het schooljaar 2011-2012 verwachten wij ongeveer 285 – 290 leerlingen op de teldatum.

2.5. Beleid stichting prOo

Onze school valt onder stichting PrOo. Stichting PrOo vormt het bestuur van 26 openbare scholen in de gemeenten Elburg, Epe, Ermelo, Harderwijk, Heerde, Nunspeet, Oldebroek en Putten.

De missie en visie van het schoolbestuur vormen de basis voor de inhoud en beleidsvoornemens van het schoolplan. De algemene **missie** luidt:

Stichting prOo ziet het als haar opdracht haar leerlingen met respect en actieve aandacht voor alle levensovertuigingen op een inspirerende wijze voor te bereiden op een kansrijke toekomst.

De algemene **visie** luidt:

Stichting prOo biedt veelzijdig onderwijs, op basis van zelfstandigheid, verantwoordelijkheid en samenwerking, waarbij de persoonlijke ontwikkeling van leerlingen en medewerkers tot zijn recht komt onder het motto:

“Leren doe je samen”.

Artikel 46 van de Wet Primair Onderwijs beschrijft het karakter van het openbaar onderwijs. Deze omschrijving vormt voor de scholen van stichting prOo een belangrijke leidraad bij de inrichting van de dagelijkse onderwijspraktijk op de scholen. De actieve pluriformiteit wordt vorm gegeven door op de scholen actieve aandacht te besteden aan de verschillende levensbeschouwelijke en maatschappelijke waarden in onze multiculturele samenleving. (Leren) omgaan met vrijheid, verantwoordelijkheid, verdraagzaamheid, gelijkwaardigheid, solidariteit en samenwerking zijn vormingsgebieden die naast het leren (het verwerven van kennis en vaardigheden) in onze scholen de nodige aandacht krijgen. De algemene toegankelijkheid komt tot uitdrukking in het feit dat er voor elk kind op onze scholen plaats is, behoudens medische en onderwijskundige beperkingen. Iedereen is welkom, ongeacht godsdienst of levensovertuiging.

Het in ons schoolplan geformuleerde meerjarig beleid is verder gebaseerd op de volgende bovenschoolse beleidsdocumenten:

- a. het strategisch beleidsplan 2008 – 2012
- b. het managementstatuut, jan. 2010
- c. het Integraal personeelsbeleidsplan,
- d. Het Jaarverslag 2010 van prOo
- e. Het traject Kwaliteitsbeleid prOo 2011
- f. Reglement Gemeenschappelijke Medezeggenschap, jan. 2010

2.6. Externe context

Bij het beschrijven van onze beleidvoornemens hebben we te maken met wet- en regelgeving en externe ontwikkelingen.

- Wet- en regelgeving

In de Wet op het Primair onderwijs
Wet op het onderwijstoezicht

Nieuwe wet- en regelgeving

Wet referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen

Per 1 augustus 2010 is de Wet Referentieniveaus Nederlandse taal en rekenen van kracht. In deze wet staat beschreven wat leerlingen op verschillende momenten in hun schoolloopbaan op het gebied van taal en rekenen moeten kennen en kunnen. Daarmee wordt het referentiekader een leidraad voor scholen, docenten en onderwijsprogramma's in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs en in het middelbaar beroepsonderwijs en vormt het de basis voor doorlopende leerlijnen taal en rekenen. Het doel van de invoering van de referentieniveaus is het verbeteren van de taal- en rekenvaardigheden bij leerlingen.

Wet goed onderwijs en goed bestuur

Deze wet geeft aan de overheid de mogelijkheid op te treden wanneer de kwaliteit op een school voor primair of voortgezet onderwijs ernstig of langdurig tekortschiet, of wanneer sprake is van bestuurlijk wanbeheer. In de wet staan eisen voor de minimumkwaliteit. Als een school hier niet aan voldoet heeft de minister van OCW – in het uiterste geval – de bevoegdheid om de overheidsbekostiging te beëindigen. Met deze nieuwe wet kan de overheid slagvaardiger en doelgericht optreden als er sprake is van slecht onderwijs of zwak bestuur.

Wet OKE

Op grond van de Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie (Wet OKE) zijn gemeenten vanaf 1 augustus 2010 verantwoordelijk voor het verzorgen van een voldoende aanbod van voorschoolse educatie dat kwalitatief aan de maat is. Gemeenten moeten, samen met betrokkenen, zorgen voor een sluitend systeem van werving en toeleiding naar voorschoolse educatie, het organiseren van een doorlopende leerlijn van voor- naar vroegschoolse educatie en het maken van afspraken over de resultaten van vroegschoolse educatie in de groepen 1 en 2.

Passend onderwijs

De invoering van passend onderwijs staat gepland op 1 augustus 2012. Kernelementen van het nieuwe wettelijke kader voor passend onderwijs zijn de zorgplicht, de versterking van de samenwerkingsverbanden en de budgetfinanciering.

Met de invoering van passend onderwijs verdwijnen de leerlinggebonden financiering (lgf) en de landelijke indicatiestelling voor het (v)so. Daarvoor in de plaats worden de scholen verplicht een zo veel mogelijk passende onderwijsplek te bieden aan leerlingen die zich bij

hen aanmelden. Die plek kan op de eigen school of op een andere school worden geboden. Kinderen mogen niet langer geweigerd of verwijderd worden vanwege hun extra ondersteuningsbehoefte, voordat er een plek op een andere school gevonden is. De extra ondersteuning die door een school geboden kan worden, wordt opgenomen in het onderwijszorgprofiel.

Een vertaling van het onderwijszorgprofiel wordt opgenomen in de schoolgids, zodat ouders, leerlingen en andere partijen inzicht hebben in de mogelijkheden voor extra ondersteuning op de school. Als een leerling tot de school is toegelaten, wordt de eventuele extra ondersteuning opgenomen in het ontwikkelingsperspectief. Het ontwikkelingsperspectief komt in de plaats van het handelingsplan.

Externe ontwikkelingen

Handelingsgericht werken (HGW)

In het kader van Passend Onderwijs is binnen de samenwerkingsverbanden Weer Samen Naar School en prOo handelingsgericht werken (HGW) als uitgangspunt genomen om het primaire proces te optimaliseren. Stichting prOo heeft ervoor gekozen om bij de concretisering van HGW de 1-Zorgroute als uitgangspunt te nemen. Het streven is om de basisscholen in toenemende mate handelingsgericht te laten werken en dit te concretiseren middels het werken met groepsplannen. De invoering van HGW en het werken met groepsplannen is een belangrijke stap in de realisering van Passend Onderwijs in de basisscholen van prOo. Het is een meerjarentraject dat vele aspecten kent op bovenschools en op schoolniveau. Na 4 jaar zijn alle scholen ingestapt (4 tranches; 2010 - 2014) en in 2016 is HGW op alle prOo-scholen ingevoerd.

De scholen van stichting prOo hebben een planning gemaakt voor de invoering van HGW en groepsplannen op schoolniveau.

Opbrengstgericht werken

De basisvaardigheden taal en rekenen van alle kinderen in het primair onderwijs verbeteren. Dat is de belangrijkste doelstelling van de Kwaliteitsagenda Primair Onderwijs 'Scholen voor morgen'. Opbrengstgericht werken is een manier om de onderwijskwaliteit en de leerlingresultaten te verbeteren. Opbrengstgericht werken is, volgens de inspectie, het systematisch en doelgericht werken aan het maximaliseren van prestaties.

Vijf indicatoren in het waarderingskader verwijzen naar elementen van opbrengstgericht werken:

- Leraren volgen vorderingen van leerlingen systematisch
- De school gebruikt een samenhangend systeem van instrumenten en procedures voor het volgen van leerlingprestaties
- De school gaat de effecten van de zorg na
- De school evalueert jaarlijks systematisch de kwaliteit van haar opbrengsten
- De school evalueert regelmatig het onderwijsproces

Canon opgenomen in de kerndoelen

In verband met de zogenoemde canon van Nederland zijn de kerndoelenbesluiten gewijzigd. Hiermee is een verwijzing naar de canon opgenomen in de kerndoelen voor onder andere het primair onderwijs. De canon omvat historische en culturele onderwerpen die scholen kunnen gebruiken in het (geschiedenis)onderwijs. De 50 vensters van de canon zijn terug te vinden op de website www.entoen.nu en worden periodiek vastgesteld door een onafhankelijke commissie.

Besluit gebruik persoonsgebonden nummer WPO/WEC

De aan de minister geleverde en in het Basisregister onderwijs (BRON) opgeslagen gegevens vormen de basis voor de bekostiging van de scholen. Met de vaststelling van het Besluit gebruik persoonsgebonden nummer WPO/WEC (inclusief wijziging diverse besluiten) is voor het primair onderwijs geregeld dat de minister over deze gegevens kan beschikken.

Met de invoering van dit besluit is de procedure van de leerlingentelling, waarmee de school het geaggregeerd aantal leerlingen op de teldatum (1 oktober) verstrekt, komen te vervallen. Ook de procedure van aanvraag van groeibekostiging is vervallen. De bekostiging wordt in het vervolg ambtshalve door de minister vastgesteld, op basis van de gegevens opgenomen in BRON. Het besluit regelt verder een aantal wijzigingen in de voorschriften over de in- en uitschrijvingen van leerlingen, een aanpassing in de groeibekostiging voor het basisonderwijs en een aanpassing van de bekostigingsparameters voor de onder- en bovenbouw in het basisonderwijs.

3. Onderwijskundig beleid

3.1. Missie en visie

Visie

Openbare basisschool De Bogen is een school voor ieder kind met ruimte voor verschillende ideeën. Wij zorgen, samen met ouders, voor een veilige en prettige leeromgeving, waar iedereen respect heeft voor elkaar. In deze leeromgeving komt ieder kind tot optimale ontwikkeling en stroomt uit naar passend vervolgonderwijs. Samenwerken en zelfstandig werken vinden wij hierbij essentieel.

Missie

Als openbare basisschool zien wij ons als afspiegeling van de multiculturele samenleving. Dit betekent voor ons dat kinderen van alle geloven en achtergronden welkom zijn. Onze leerlingen moeten zich zo optimaal mogelijk kunnen ontwikkelen op cognitief, sociaal-emotioneel, creatief en motorisch gebied om goed te kunnen functioneren in onze samenleving.

De volgende vaardigheden vinden wij van groot belang:

- Omgaan met verschillen
- Samen werken
- Zelfstandig werken
- Eigen verantwoordelijkheid nemen (taakbesef en sociale vaardigheden)
- Elkaar respecteren

Het aanleren van deze vaardigheden doen wij natuurlijk niet alleen, maar samen met ouders / verzorgers.

Uitgangspunt

Het motto van stichting PrOo is: "Leren doe je samen". Dit wordt in de praktijk vormgegeven door samenwerking tussen directie, team, leerlingen, M.R., ouders en bestuur. Maar ook de participatie binnen de Brede School Drielanden en het werken met vele externen valt hieronder.

Als school willen wij actief werken om burgerschap en sociale integratie te bevorderen vanuit de verantwoordelijkheid die wij als school hier voor voelen. Wij bereiden de leerlingen voor op hun huidige en toekomstige rol als democratisch burger in de samenleving die gekenmerkt wordt door pluriformiteit en democratie.

Wij houden binnen ons gehele onderwijs rekening met de basiswaarden van de democratische rechtstaat. Dit zijn:

- Vrijheid van meningsuiting
- Gelijkwaardigheid
- Begrip voor anderen
- Verdraagzaamheid
- Autonomie
- Afwijzen van onverdraagzaamheid
- Afwijzen van discriminatie

Deze basiswaarden maken het mogelijk dat leerlingen en leerkrachten in harmonie met elkaar kunnen samenleven met daarbij de mogelijkheid om van elkaar te mogen verschillen.

Zelfvertrouwen en zelfredzaamheid zijn twee belangrijke uitgangspunten voor alle leerlingen. Op school leren de leerlingen elkaar te accepteren en te waarderen. Wij hechten veel waarde aan het aanleren van sociale vaardigheden, zodat het kind goed contacten kan leggen, nu en in de toekomst. Het opvoeden van leerlingen is een gezamenlijke taak van ouders en schoolteam. Het is erg belangrijk dat ouders van onze uitgangspunten op de hoogte zijn en deze ook ondersteunen.

Wij gaan uit van de volgende doelstellingen, die als een rode draad door ons onderwijs lopen:

- ✚ Wij streven ernaar dat kinderen respect hebben voor elkaar en elkaars leefwijzen en zichzelf gerespecteerd voelen;
- ✚ Wij dragen zorg voor een continue ontwikkeling van leerlingen;
- ✚ Wij begeleiden de ontwikkeling van leerlingen tot zelfstandige en zelfbewuste mensen;
- ✚ Wij streven ernaar een, voor ieder kind, zo hoog mogelijk eindniveau te bereiken;
- ✚ Wij streven ernaar dat kinderen terug kunnen kijken op een plezierige schooltijd;
- ✚ Wij besteden aandacht aan cognitieve, creatieve, lichamelijke en sociale vaardigheden.

3.2. Onderwijsfunctie

Schoolconcept

In ons schoolconcept doen wij algemene uitspraken over onze opvatting over leren, onderwijs en opvoeding. Ons schoolconcept is de professionele uitwerking van de missie en draagt bij aan de realisering van diezelfde missie. Hierdoor is ons schoolconcept richtinggevend voor de vormgeving van ons onderwijs. Uitspraken zijn in de praktijk van ons onderwijs terug te vinden. Van daaruit wordt een pedagogisch en didactisch ontwerp gemaakt, krijgt de ondersteuning vorm en wordt vorm gegeven aan de onderwijsorganisatie.

Onderwijs

We bieden voor ieder kind passend basisonderwijs, zodat zij na acht jaar onderwijs naar een vorm van voortgezet onderwijs kunnen gaan, die goed aansluit bij hun ontwikkelingsniveau. Voortdurende observaties, toetsen en bijstellingen zijn hiervoor vereist.

In schooljaar 2010-2011 is het Zelfstandig Werken ingevoerd. Na de basisinstructie door de leerkracht gaan de kinderen zelfstandig aan het werk. Vervolgens heeft de leerkracht tijd en mogelijkheden om de sterke en minder sterke leerlingen extra uitleg te geven. Zie ook paragraaf 4.7.

3.3. Identiteit en profilering

Identiteit

Onze school is een school van stichting PrOo en dat betekent dat de beginselen van openbaar onderwijs door ons in woord en daad worden uitgedragen. De openbare identiteit wordt op school zichtbaar in de keuzen voor zaken als zorgbreedte, intercultureel onderwijs, het overdragen van kennis over geestelijke stromingen, het meewerken aan de vrije keuze van ouders/leerlingen voor godsdienstig of levensbeschouwelijk vormingsonderwijs, mondiale vorming, roldoorbreking, het bestrijden van racisme en het onderwijsachterstandenbeleid. De openbare identiteit krijgt mede gestalte door een open benadering van de multiculturele samenleving en de actieve aandacht voor de verschillende levensbeschouwingen. Pluriformiteit, tolerantie, verdraagzaamheid, solidariteit en een democratische houding zijn voor ons taakstellende kernbegrippen”.

Op onze openbare school treft men naast leerlingen met een Nederlandse achtergrond ook leerlingen met andere achtergronden aan. Dit is een grondgedachte van het openbaar onderwijs. De leerlingen op onze school informeren elkaar over hun cultuur, hun leefwijzen en godsdiensten. Op deze wijze leren de leerlingen voor elkaar begrip op te brengen en elkaar te accepteren en te waarderen.

Profilering

Onze school heeft zich in de afgelopen periode van het schoolplan geprofileerd op de volgende gebieden:

- Lekker-lezen-school'
- Brede School
- Techniek
- Verkeer

Deze profileringsgebieden zullen in de periode 2011-2015 een vervolg gaan krijgen. In het schooljaar 2011-2012 gaan wij een traject starten waarbij wordt onderzocht wat voor soort school wij willen zijn en hoe wij er gezamenlijk voor kunnen zorgen dat onze school zich onderscheidt van andere scholen.

Vanaf 1 aug. 2012 gaan wij starten met de invoering van Handelings Gericht Werken (HGW). Handelings Gericht is erop gericht om groepjes leerlingen in de klas gericht te kunnen begeleiden.

3.4. Leerstofaanbod

Ons onderwijsaanbod wordt zoveel mogelijk afgestemd op de behoeften van de leerlingen. Dit betekent dat wij per leerling bekijken wat het kind nodig heeft. De afstemming vindt plaats, zodra de leerlingen bij ons op school zitten.

Kerdoelen en leerlijnen

Onze methodes voldoen aan de kerndoelen die het ministerie van Onderwijs stelt. Tussentijdse toetsing en evaluatie geven inzicht in hoeverre de tussendoelen en einddoelen bereikt zijn. Wij voldoen aan de nieuwe wet referentieniveaus voor taal en rekenen.

Het jonge kind (de kleuterperiode)

Vanuit spelactiviteiten doen de kinderen ervaringen, vaardigheden en kennis op die aansluiten bij hun persoonlijke ontwikkelingsniveau en bijdragen aan hun ontwikkeling. In de loop van de kleuterperiode komen naast de spelactiviteiten ook leeractiviteiten aan bod. Ons onderwijsaanbod richt zich op verschillende ontwikkelingsgebieden:

- kennis
- motorische ontwikkeling
- emotionele ontwikkeling
- sociale ontwikkeling
- creatieve ontwikkeling
- waarden en normen

Voor deze ontwikkelingsgebieden wordt o.a. gebruik gemaakt van de methode "Schatkist" (2005). In deze methode zijn leerlijnen uitgewerkt voor mondelinge taal, woordenschat, beginnende geletterdheid, beginnende gecijferdheid en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De rekenmethode "Alles Telt" wordt gebruikt als bronnenboek voor het voorbereidend rekenen zoals bijv. aanleren van de cijfers.

Voor de ontwikkeling van de fijne en grove motoriek wordt gebruik gemaakt van 'Schrijfdans'. Schrijfdans is de voorloper voor het 'echte' schrijven, waarin kinderen de grove en fijne motoriek op muziek oefenen.

Wij stimuleren de leerlingen hun gevoelens te uiten door middel van toneel, muziek, tekenen, schilderen en handenarbeid. Ook tijdens het spelen in bijvoorbeeld de huis- en bouwhoek, zand-/watertafel, boekenhoek of tijdens het buitenspelen kunnen de leerlingen volop fantaseren en zich daarmee gevoelsmatig uiten. Voor het stimuleren van de creativiteit wordt gebruik gemaakt van de methode "Moet je doen !" (tekenen, handvaardigheid, dramatische expressie, muziek)

Sociale ontwikkeling > Goed gedaan. In deze lessen komen onderwerpen als omgaan met elkaar, waarden en normen, pesten etc. aan bod. De kinderen leren op een speelse manier wat het betekent om respect te hebben voor elkaar.

Identiteit > Hierbij wordt uitgegaan van hetgeen er bij de kinderen op een bepaald momenteel actueel is. Wanneer bijv. het Suikerfeest wordt gevierd, zullen de leerkrachten hier in hun lessen op inspelen.

In groep 1 en 2 wordt zowel buiten als in de speelzaal gewerkt. Een belangrijk doel bij de kleuters is het opdoen van ervaring met de grondvormen van bewegen zoals; gaan, lopen, balanceren, springen etc. Op deze leeftijd leren de kinderen heel veel makkelijk aan o.a. doordat ze weinig angst kennen. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen leren om rekening met elkaar te houden en tevens worden de zintuigen en het ruimtebesef geoefend. De kinderen leren voornamelijk spelender- en ontdekkenderwijs.

Het "oudere" kind (groep 3 t/m 8)

Taal / lezen

Taal bestaat uit spreken, luisteren, lezen en stellen. De taalontwikkeling begint al in de wieg en duurt een heel leven. Taal heb je nodig om te communiceren, om te kunnen denken, om de wereld om je heen te kunnen ordenen en om er je creativiteit in kwijt te kunnen. Omdat taal in ons hele leven zo'n belangrijke plaats inneemt, besteden we er op onze school veel tijd en aandacht aan.

In groep 3 begint het zgn. aanvankelijk lezen. Hiervoor gebruiken wij "Veilig leren lezen". In de groepen 4 t/m 8 zijn de leerlingen op verschillende wijze met taal en lezen bezig. Voor ons taalonderwijs gebruiken wij de methode "Taalactief", waarin mondeling- en schriftelijk taalgebruik, spelling en woordenschat worden aangeleerd. Naast het voortgezet en technisch lezen gaan de leerlingen ook begrijpend en studerend lezen. Hiervoor gebruiken wij de methode "Goed Gelezen"

Vanaf groep 3 worden de kinderen getoetst op hun leesvaardigheid. Wie niet voldoende vordert, krijgt extra instructie en begeleiding. Naast het zich eigen maken van alle leesaspecten middels zelfstandig lezen, zijn vrij lezen en lezen in groepjes (tutorlezen) wezenlijke onderdelen van het leren lezen, waarin leesplezier een belangrijk element is. Lezen in een op het kind afgestemd leesniveau vergroot eveneens het leesplezier. Lezen wordt op onze school gebruikt voor het maken van werkstukken, boekbesprekingen, spreekbeurten, voorlezen en vrij lezen. Wij beschouwen begrijpend lezen als een van de kernvakken van de basisschool.

Rekenen

Het reken- en wiskundeonderwijs ontleent zijn zin aan de herkenbaarheid en toepasbaarheid in het dagelijks leven. Daarom willen wij dat kinderen zich vanuit allerlei situaties, zoals die zich in het dagelijks leven voordoen, begrippen en vaardigheden eigen kunnen maken en praktische problemen leren oplossen. Het schattend en inzichtelijk rekenen is in de plaats gekomen van het zgn. mechanistische rekenen. Bij het mechanistische rekenen stond het inoefenen van de formules, het toepassen van handige trucs en het heel veel sommen maken voorop. De manier waarop de kinderen in het realistisch rekenonderwijs tot een oplossing komen, mag verschillen. Er is veel aandacht voor verschillende aanpakken en oplossingen van de kinderen. Binnen de rekenles staat de interactie ofwel de wisselwerking tussen leerkracht en kinderen en tussen kinderen onderling centraal. Een situatie of probleem wordt gezamenlijk besproken en doordacht. Mogelijke aanpakken worden uitgewisseld, verduidelijkt en afgewogen tegen elkaar. Om aanpakken en oplossingen zichtbaar te maken en te komen tot handige oplossingen

In het schooljaar 2010 - 2011 hebben wij de rekenmethode "Alles Telt" ingevoerd in groep 3 t/m 5. In het schooljaar 2011 - 2012 wordt de nieuwe rekenmethode ingevoerd in groep 6 en 7. Groep 8 volgt in schooljaar 2012-2013. Tot het schooljaar van invoeringen maken de groepen 6 t/m 8 gebruik van de methode "Wis en Reken". Alles telt is zodanig opgebouwd dat alle leerlingen meedoen aan de groepsinstructie. Vervolgens doet elke leerling de verwerking op zijn eigen niveau, dus ook de minder sterke rekenaar, de meer- en hoogbegaafde en de taalzwakke rekenaar.

Schrijven

De methode Pennenstreken sluit aan bij Veilig leren lezen. Met Pennenstreken verzorgen wij praktisch schrijfonderwijs van groep 1 tot en met 8. In de kleutergroepen biedt de methode een speelse aanpak voor voorbereidend schrijven, in groep 3 wordt aangesloten aan bij Veilig leren lezen en in de hogere jaargroepen is er toenemende aandacht voor temposchrijven. De leerlingen kunnen vaak zelfstandig aan de slag. Daarnaast voorziet de methode ons van concrete aanwijzingen voor observatie en remediëring.

Geschiedenis

Wij vinden het belangrijk dat kinderen zich kunnen inleven in situaties van het verleden en het heden. Dat ze belangstelling krijgen voor historische gebeurtenissen en tevens deze gebeurtenissen in een tijdlijn kunnen plaatsen. Kinderen moeten weten dat de samenleving steeds verandert en dat ze moeten leren leven binnen die veranderingen. Bovendien moeten zij zich ervan bewust zijn dat ze een positieve bijdrage kunnen leveren aan de ontwikkeling van de samenleving. Wij gebruiken de methode Wijzer door de tijd.

Aardrijkskunde

Wij vinden het van belang dat kinderen hun ruimtelijke bewustzijn ontwikkelen, te beginnen bij hun directe omgeving. Kinderen moeten zicht krijgen op de relatie mens en de ruimte om hem heen.

Wij gebruiken vanaf groep 5 de methode Wijzer door de Wereld, een methode voor thematisch aardrijkskundeonderwijs. De methode besteedt ook ruim aandacht aan topografie. In groep 5 ligt het accent op het aanleren van kaartvaardigheid. In de groepen 6, 7 en 8 komen respectievelijk Nederland, Europa en de wereld aan de orde.

Natuur & techniek

Bij natuuronderwijs is het van belang dat kinderen de natuur om zich heen leren ontdekken en dat inzicht verkregen wordt in de relatie mens – natuur. Binnen het natuuronderwijs worden aspecten van biologie, natuurkunde en het bevorderen van gezond gedrag in samenhang aangeboden.

Vanaf groep 3 werken de leerlingen met methode Natuurlijk. Deze lessen hebben betrekking op de levende en niet-levende natuur. In groep 8 worden de kinderen opgeleid voor het diploma jeugd EHBO. In het kader van de milieueducatie lenen wij leskisten van milieucentrum De Hortus en maken wij uitstapjes naar bijvoorbeeld de Natuurtuin.

Techniek

Voor de technieklessen maken wij gebruik van de techniektorens (2008). Hierbij worden de volgende vaardigheden gestimuleerd en ontwikkeld:

- ervaringsgericht leren
- werken volgens plan
- sociaal gedrag
- werkhouding
- zelfbeeld
- maatschappelijke relevantie
- meervoudige intelligentie

Bevordering sociale redzaamheid waaronder gedrag in het verkeer

Met het verkeersonderwijs willen wij kennis en vaardigheden bijbrengen en sociaal gedrag aanleren. Samen moeten deze punten leiden tot een veilige verkeersbeleving bij kinderen. Kortom, wij willen dat kinderen:

- verkeersregels kennen en toepassen als voetganger en fietser,
- willen handelen in het belang van de veiligheid van de ander en zichzelf.

De verkeersmethode Wijzer op Weg is opgebouwd rond thema's en projecten. Deze methode wordt gebruikt van groep 1 tot en met groep 8. Bij de kleuters worden de lessen aangeboden in een kleine kring. Bij de groepen 3 t/m 8 zijn de verkeerslessen structureel ingeroosterd. Groep 7 doet mee met het verkeersexamen.

Jaarlijks nemen wij deel aan de fietscontrole die wordt georganiseerd door Veilig Verkeer Nederland afdeling Harderwijk.

Geestelijke stromingen

Als openbare school zien wij ons als afspiegeling van de multiculturele samenleving. Wij zijn er mede verantwoordelijk voor dat wij onze kinderen voorbereiden voor later, zodat zij zelfstandig hun weg leren vinden in de samenleving en zich er kunnen ontplooien.

In de middenbouw maken wij gebruik van de methode Wat geloof jij ? In de bovenbouw wordt de methode "Wereldwijd geloven" gebruikt. Door deze methodes laten wij aan onze kinderen zien wat de verschillende wereldreligies inhouden. Ons doel is om de kinderen bekend te maken met de diverse geloven en hen te laten zien wat de kenmerken van een geloof zijn. Daardoor ontstaat er respect voor elkaars achtergrond en cultuur.

Vanaf groep 5 wordt de leerlingen de mogelijkheid geboden om wekelijks godsdienstlessen (GVO) of lessen Humanistisch Vormingsonderwijs (HVO) te volgen. Dit onderwijs wordt verzorgd door vakdocenten van de stichting HVO / GVO. Dit is een keuzevak. Het is voor de leerlingen niet verplicht hieraan deel te nemen.

Engels

In groep 7 en 8 krijgen de kinderen Engels. De nadruk ligt op het verstaan en het zelf spreken. Wij werken met thema's zoals de familie, de school, in en om het huis, sport en kleding. Ook lezen en schrijven van de Engelse taal zitten al in het programma. Bij het

luisteren en zelf spreken gebruiken wij cd's, zodat de uitspraak op de juiste manier wordt aangeleerd. Wij maken gebruik van de methode "Real English". Deze methode heeft veel aandacht voor uitspraak en luistervaardigheden.

Expressie activiteiten

Onder expressie vallen drama, muziek, tekenen en handvaardigheid. Bij de teken- en handvaardigheidlessen gebruiken wij de methode Moet je doen.

De school neemt deel aan het kunstmenu, een programma dat aangeboden wordt door Edu-Art Gelderland. Deelname aan het menu garandeert dat de leerlingen tijdens hun basisschoolperiode kennismaken met beeldende- muzikale- dansante- en dramatische vorming.

Sociale vaardigheden

Wij vinden het belangrijk om de sociale vaardigheden van onze kinderen te ontwikkelen. In onze optiek dienen kinderen op een nette en respectvolle manier met elkaar om te gaan. Voor de lessen sociale vaardigheden maken wij van groep 1 t/m 8 groep 8 gebruik van de methode Goed Gedaan. Deze methode geeft op een eigentijdse en positieve manier uitleg over gevoelens en gedrag. Er worden preventieve methodes uit de professionele hulpverlening gebruikt.

Voor het volgen van de sociaal-emotionele ontwikkeling van onze leerlingen maken wij gebruik van het programma Zien. Het programma Zien wordt in schooljaar 2010-2011 als test gebruikt om te kijken of dit programma daadwerkelijk bij onze school past.

Bewegingsonderwijs

Wij vinden bewegen en sporten uitermate belangrijk voor kinderen. Wij hebben bemerkt dat kinderen zowel op school als thuis in verhouding veel stil zitten en weinig bewegen. De (spel)computer heeft in veel gevallen het buitenspelen overgenomen. Een gevolg hiervan is dat kinderen meer lichaamsgewicht hebben gekregen. Het aantal kinderen dat lopend of op de fiets komt, neemt af. Ook de kinderen die vlakbij wonen, worden regelmatig met de auto gebracht.

Ons bewegingsonderwijs maakt een belangrijk deel uit van het totale onderwijsprogramma.

Doelstellingen bewegingsonderwijs:

- De motorische vaardigheden van kinderen bevorderen
- Plezier in bewegen vergroten
- Sociaal gedrag (in sport en spel bevorderen)

Om deze doelstellingen te realiseren, wordt er tijdens de lessen bewegingsonderwijs aandacht besteed aan de volgende aspecten:

- Het laten beleven van succeservaringen
- Het aanbieden van meerdere bewegingssituaties op verschillende niveaus
- Zelfstandig in groepen werken tijdens sport- en spelactiviteiten
- Samenwerken, helpen en geholpen worden
- Leren omgaan met winnen en verliezen
- Leren inschatten van mogelijkheden en onmogelijkheden van zichzelf en anderen en daar ook mee om kunnen gaan

De kinderen van groep 5 en 6 gaan om de week schoolzwemmen. Deze zwemles is in plaats van een gymles. Daarnaast doen wij mee aan buitenschoolse toernooien (o.a. voetbal, korfbal en hockey) en clinics, zoals zelfverdediging, mountainbiken en skaten.

Groep 1 en 2 kunnen dagelijks gebruik maken van het speellokaal; de andere groepen maken gebruik van de sporthal Drielanden.

Vanaf 2008 hebben wij een vakleerkracht bewegingsonderwijs. De vakleerkracht biedt tijdens de gymlessen situaties aan op verschillende niveaus. Wij streven ernaar een voor ieder kind uitdagend en haalbaar niveau aan te bieden. Succeservaringen vinden wij hierbij heel belangrijk! In deze schoolplanperiode gaan wij de leerlijnen bewegingsonderwijs inzichtelijk maken.

Burgerschap

Onder actief burgerschap verstaan wij: Het zelfstandig verantwoordelijkheid nemen door leerlingen voor gemeenschapsbelangen, binnen en buiten de school. Via burgerschapsvorming willen wij onze leerlingen de waarden en normen bijbrengen van een democratische rechtsstaat en hen toerusten met competenties die nodig zijn om te participeren in het sociale en het politieke domein. Wij willen kinderen leren meedenken, reflecteren, rekening houden met elkaar en het leren formuleren van een eigen mening. De leerkrachten begeleiden dit proces.

Onze school werkt gericht en planmatig aan de integratie en burgerschap gerelateerde kerndoelen. Burgerschapsvorming beperkt zich niet tot één vak. Onderdelen komen aan bod in verschillende vakken corresponderend en aanvullend op de bestaande kerndoelen. Het komt onder andere aan bod bij de leerstofonderdelen: wereldoriëntatie, aardrijkskunde, geschiedenis, natuur, maar ook bij sociaal-emotionele ontwikkeling. Wij richten ons zowel op de leerinhouden als de vaardigheden. Bij het kiezen van methodes wordt rekening gehouden met de maatschappelijke relevantie en het multiculturele karakter. Wij gebruiken hierbij onderdelen van methodes, aanvullende lesmaterialen en schoolbrede projecten. Ook ontbreekt de ervaringscomponent niet; wij "leren door te doen en te ervaren". Wij halen de samenleving (schoolomgeving) naar binnen en zoeken deze op. Wij benutten de school als gemeenschap waarin leerlingen kennis kunnen maken met participatie, besluitvorming en democratische principes en werkwijzen. Het aanbod is afgestemd op de leeftijd en het niveau van de leerlingen.

Inhouden en leeractiviteiten:

In dit schoolplan formuleren wat wij willen bereiken. In de jaarplannen geven wij zo nauwkeurig mogelijk aan hoe wij dat willen bereiken:

- In de verschillende vak- en leergebieden besteedt de leerkracht ook inhoudelijk aandacht aan thema's als: vrijheid van meningsuiting, gelijkwaardigheid, begrip voor het standpunt van anderen, intolerantie en discriminatie.
- Leerlingen leren zich te verdiepen in andere meningen om vervolgens een eigen afgewogen oordeel te vormen. Dit bevorderen wij door te discussiëren over actuele gebeurtenissen.
- Rond 4 en 5 mei is er in de bovenbouw van de school veel aandacht voor het herdenken van oorlogsslachtoffers, discriminatie, Jodenvervolging (Anne Frank).
- De school maakt gebruik van schooltelevisie om "de wereld" dichterbij te brengen
- We gebruiken ICT om met andere landen en culturen in aanraking te komen
- We bieden leerinhouden aan bij Nederlandse taal die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand (NT2-leefting).
- Brede School activiteiten
- Activiteiten met en voor de bewoners van de Bogen en het zorgcentrum.

Vervanging methodes

In deze schoolplanperiode worden voor de vakken geschiedenis, aardrijkskunde en Engels nieuwe methodes aangeschaft. Zie H9 Beleidsvoornemens voor wanneer een methode wordt aangeschaft.

3.5. Leertijd

Vanaf 2006 kunnen basisscholen zelf hun lestijden bepalen. Door de nieuwe Wet op de onderwijstijd kunnen scholen zelf bepalen hoe ze het verplichte minimum aantal uren verdelen over de onderbouw en de bovenbouw. Leerlingen in het basisonderwijs moeten in acht schooljaren ten minste 7520 uren onderwijs ontvangen, waarvan de eerste vier jaren ten minste 3520 uur (gemiddeld 880 per schooljaar) en in de laatste vier schooljaren ten minste 3760 uur (gemiddeld 940 uur per schooljaar). Verder mag er maximaal zeven keer per jaar een vierdaagse schoolweek ingeroosterd worden. Die weken worden in de jaarkalender vermeld.

Leertijd per vak

Wij werken met instructiemomenten, maar ook met momenten waarop de kinderen zelfstandig werken. N.a.v. analyse van toetsresultaten wordt er gekeken of eventuele aanpassing van de leertijd nodig is. Dit is voor ieder kind weer anders. Daardoor is de leertijd per vak niet specifiek aan te geven. Als richtlijn voor de lestijden per vak hanteren wij de urentabellen zoals deze vroeger werden gehanteerd met als doel een balans te vinden in verhouding tot het aantal te geven vakken.

3.6. Pedagogisch klimaat

Wij streven naar een goede en plezierige sfeer, waarin het voor kinderen, ouders en leerkrachten goed toeven is op basis van wederzijds respect, onderling vertrouwen en hulp. Er heerst een positief school- en klassenklimaat. Dit klimaat helpt te komen tot optimale ontplooiing en ontwikkeling van het kind. In de school oefenen de leerlingen het samenleven. Veiligheid in brede zin is voorwaarde en bevordert openheid en respect in de school. Dit is een belangrijke voorwaarde voor burgerschapsvorming. Wij zorgen op de volgende wijze voor een goed pedagogisch klimaat:

- Onze leerkrachten vervullen een voorbeeldfunctie bij het in praktijk brengen van burgerschapsdoelen door het betrekken en motiveren van de leerlingen; in te gaan op actuele gebeurtenissen en incidenten binnen en buiten de school; gelijkwaardigheid te tonen tussen mensen en contacten te onderhouden met ouders en instanties in de schoolomgeving.
- Voor een goede omgang zijn schoolregels nodig. Deze regels zijn voor de kinderen duidelijk en worden eenduidig gehanteerd.
- De leerlingen denken actief mee bij het vaststellen van de schoolregels en mogen ook zelf rond deze zaken initiatieven tonen.
- De school spreekt leerlingen aan op hun verantwoordelijkheid voor de samenleving door hen medeverantwoordelijk te maken voor hun directe leefomgeving, school en het schoolplein.

De regel: "Wat u niet wilt dat u geschiedt, doe dat ook een ander niet" is een leidraad voor onze omgang met elkaar. Als team geven wij hierin steeds weer het goede voorbeeld. Als team proberen wij, indien nodig samen met de ouders, zo snel mogelijk zaken, waarvan wij vinden dat ze niet goed zijn, bespreekbaar te maken met de kinderen. Op deze manier voorkomen wij dat zaken escaleren. Wanneer er problemen zijn tussen leerlingen onderling, hanteren wij de afspraak dat de ruzie wordt uitgepraat en opgelost. In eerste instantie, zeker in de midden- en bovenbouw, geven wij hiervoor verantwoording aan de kinderen. Als het onderling niet lukt, krijgt de leerkracht hierin een rol. Wij vinden het belangrijk dat kinderen

zich op school thuis voelen; er is ruimte om anders te mogen zijn. Onderlinge verschillen worden geaccepteerd. Het vertrouwen moet over en weer zo groot zijn dat de kinderen zich durven te uiten.

Wij hebben een pestprotocol. In alle groepen is pestgedrag met zekere regelmaat een onderwerp. Kinderen leren hoe hiermee om te gaan en hoe te reageren. Als een kind zich niet aardig, respectvol, sociaal of netjes gedraagt, spreken wij hem / haar hierop aan en gaan vervolgens een gesprek. Wij proberen zoveel mogelijk de kinderen zelf ongewenste situaties te laten oplossen. Gelukkig gaat dit heel vaak goed. Als de kinderen hier zelf niet meer uitkomen, krijgen zij hulp van een van de teamleden. Indien nodig betrekken wij ook ouders hierbij. Wij richten ons ook op de aanpak van ongewenste opvattingen, houdingen en gedragingen van leerlingen over de samenleving en over groepen in de samenleving als volgt:

- De leerkrachten geven aandacht aan opvattingen en uitingen van leerlingen over bijvoorbeeld bepaalde kleding of discriminerende opmerkingen.
- In de klas wordt hierover gediscussieerd, zodat leerlingen verantwoordelijk worden gemaakt voor elkaars gedrag en meningen.
- De leerlingen moeten kunnen praten over wat zij denken en voelen. Hierover in gesprek gaan kan helpen voorkomen dat leerlingen discrimineren of radicale ideeën ontwikkelen.

Wij maken voor de lessen over sociaal-emotionele ontwikkeling gebruik van de methode "Goed Gedaan". Deze methode springt in op actuele onderwerpen als pesten, maar besteedt ook aandacht aan het omgaan met elkaar.

3.7. Didactisch handelen

Leerprestaties

Er wordt gestreefd naar een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces voor ieder kind. Leerkrachten benaderen de kinderen individueel en zo positief mogelijk. Voor elk kind wordt het kind het hoogst haalbare nagestreefd. Bij het waarderen van werk wordt rekening gehouden met de capaciteiten van de kinderen.

Werkvormen en instructie

Een belangrijke pijler in onze onderwijskundige aanpak is de methode van effectieve instructie i.c.m. zelfstandig werken (werken met uitgestelde aandacht). De leerkrachten bieden de leerstof eerst plenair aan. Na de gezamenlijke instructie bepaalt de leerkracht waar hij/zij zijn/haar aandacht aan besteedt. Leerlingen werken zelfstandig, zonder hulp van de leerkracht, aan leerstof. Voor het werken met uitgestelde aandacht hanteren wij het visuele symbool **het stoplicht en de dobbelsteen** met de volgende betekenis:

*** Rood**

De leerlingen werken stil en zonder hulp van leerkracht en klasgenoten aan de leerstof. De leerkracht bepaalt wanneer hij/zij waar zijn/haar aandacht aan besteedt. Indien leerlingen toch een vraag aan de leerkracht hebben, leggen zij de dobbelsteen op de tafel. Als de leerkracht besluit rond te lopen, dan kan hij/zij ingaan op de vragen van de kinderen met het rode vraagteken. Tijdens de rode fase wordt bij de dobbelsteen alleen de rode stip en het rode vraagteken gebruikt.

*** Oranje**

De kinderen kunnen nog steeds de leerkracht niet storen, maar kunnen eventueel hulp vragen binnen hun tafelgroepje. Tijdens de oranje fase worden alle symbolen van de

dobbelsteen gebruikt. Indien zij een vraag hebben aan de leerkracht, hanteren zij hun dobbelsteen. Omdat leerlingen mogen overleggen, accepteren wij geroezemoes.

* **Groen**

Het moment van uitgestelde aandacht van de leerkracht is voorbij. De leerkracht geeft geen instructie meer (kan nog wel ronde lopen). De leerkracht is weer beschikbaar voor de leerlingen en de gebruikelijke klassenregels om de leerkrachten vragen te stellen gelden weer. Daarbij geldt ook de mate van geluid die wij in de klas accepteren.

Ronde lopen is in ieder geval gekoppeld aan de uitgestelde aandacht en het dobbelsteenteken.

De dobbelsteen is het visuele symbool dat leerlingen op hun tafel hanteren tijdens het zelfstandig werken. Op de dobbelsteen staan de volgende symbolen met hun betekenis:

- **Rode stip** : ik kan vooruit in het werk en wens niet gestoord te worden (rode stoplicht).
- **Groene stip**: ik kan vooruit in het werk en ben beschikbaar voor vragen van groepsgenoten (oranje stoplicht).
- **Rood vraagteken**: ik heb een vraag aan de leerkracht (tijdens het ronde lopen, rode stoplicht), maar ben niet beschikbaar voor mijn groepsgenoten.
- **Groen vraagteken**: ik heb een vraag aan de leerkracht (tijdens het ronde lopen, oranje stoplicht) en ben zelf ook beschikbaar voor groepsgenoten die een vraag hebben.

De kleutergroepen werken alleen met het rode en groene stoplicht.

De dobbelsteen wordt vanaf groep 3 gebruikt. Bij de kleuters kan er gewerkt worden met een naamkaartje als een kind een werkje aan de leerkracht moet laten zien voordat het mag opruimen en de leerkracht niet beschikbaar is. Het kind legt het werkje dan op een afgesproken plek, legt er zijn/haar naamkaartje bij en kiest een vervolgwerkje. De leerkracht bekijkt het 'ingeleverde' werk op een moment dat het haar uitkomt en geeft daar op een gelegen moment feedback op naar het kind toe. Dat kan bijvoorbeeld tijdens het ronde lopen.

Werktijden Zelfstandig Werken

Gr. 1:	10 min
Gr. 2:	10-15 min.
Gr. 3:	15-20 min.
Gr. 4:	20-30 min.
Gr. 5:	30-45 min.
Gr. 6:	45-60 min.
Gr. 7:	60-75 min.
Gr. 8:	75-90 min.

In de groepen is een instructietafel waar de leerkracht verlengde instructie geeft aan kinderen.

Om de basisvaardigheden te kunnen toepassen, werken de kinderen soms in projectvorm aan diverse thema's. Hiermee wordt ook tegemoet gekomen aan het aspect van samenwerking en zelfontdekkend leren.

Samenwerking

Wij zien onderwijs als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van school en ouders waarbij goede en open contacten tussen ouders en leerkrachten belangrijk zijn. Het samenwerken van kinderen, ouders en leerkrachten moet er toe bijdragen dat de waardering en het onderlinge vertrouwen groeit, waardoor er inderdaad sprake is van een goede sfeer.

Afhankelijk van het doel en de activiteit wordt gekozen voor:

- het werken in kleine groepjes
- klassikale activiteiten
- vormen waarbij leerlingen uit verschillende klassen/ groepen met elkaar samenwerken
- zo divers mogelijk samengestelde groepen (bijvoorbeeld qua niveau, leeftijd, etniciteit, sekse etc.)

We zorgen er zoveel mogelijk voor dat de samenwerking doelgericht is, zodat leerlingen bij elkaar betrokken raken.

Verantwoordelijkheid

Wij bieden de kinderen de ruimte om binnen de afgesproken grenzen een grote mate van eigen verantwoordelijkheid te dragen, keuzen te kunnen en mogen maken. De mate van verantwoordelijkheid is vanzelfsprekend afhankelijk van leeftijd, groepssamenstelling, sfeer, mate van zelfstandigheid. De geboden vrijheid is altijd een vrijheid in gebondenheid en mag nooit ten koste gaan van een ander.

3.8. Zorg voor leerlingen

Op onze school streven wij ernaar om zoveel mogelijk kinderen in hun eigen klas op te vangen. Een goede zorgstructuur en een ononderbroken ontwikkelingslijn zijn daarbij erg belangrijk. Door tijdige signalering en preventieve hulpverlening kunnen leerachterstanden vaak (vroegtijdig) worden voorkomen.

De rol van de leerkracht is essentieel om afstemming van het onderwijsaanbod op de mogelijkheden van het kind in de praktijk mogelijk te maken. De intern begeleider coördineert de zorg, ondersteunt en begeleidt de leerkrachten. De directeur is verantwoordelijk voor de inbedding van de zorg in de school.

De term “zorgleerlingen” heeft een negatieve klank. Derhalve spreken wij liever over kinderen met specifieke onderwijsbehoeften, waarbij het onderwijsaanbod afgestemd wordt op deze specifieke onderwijsbehoeften.

Waar nodig wordt er ondersteuning gegeven door de Intern Begeleider / Remedial Teacher en onderwijsassistenten. Bij specifieke zorgvragen wordt ook expertise van buitenaf ingeschakeld. Een enkele keer zal een leerling worden verwezen naar een school voor speciaal basisonderwijs, als blijkt dat - ondanks de goede zorgstructuur- het kind daar meer mogelijkheden heeft om zich optimaal te ontwikkelen.

In het schooljaar 2009-2010 hebben wij een schoolspecifiek zorgplan ontwikkeld. In dit zorgplan is omschreven welke procedures wij hanteren bij de zorgleerlingen; welke vormen van zorg wij als school bieden; de procedure bij de aanvraag van Leerling Gebonden Financiering; het opstellen van handelingsplannen etc. Stichting prOo heeft een eigen kenniscentrum. Dit kenniscentrum begeleidt onze school bij kinderen die nader onderzocht moeten worden. Het zorgplan is een levend document. Dit houdt dat het plan jaarlijks wordt besproken en bijgesteld waar nodig. Het zorgplan ligt ter inzage bij de directie van de school.

Leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte stellen extra eisen aan de school (het gebouw), de leerkrachten, de IB en ook de medeleerlingen. Bij OBS De Bogen hanteren wij hierbij het volgende principe:

Wij staan open voor alle leerlingen, mits zij:

- leerbaar zijn
- enige mate van zelfstandigheid aankunnen / hebben
- geen specifieke lichamelijke verzorging nodig hebben, tenzij er mogelijkheden zijn voor begeleiding van deze leerlingen middels Leerling Gebonden Financiering ("het rugzakje")

Ons uitgangspunt is dat elke leerkracht in principe ruimte heeft voor leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte. Dat betekent echter niet dat elke leerling met een specifieke onderwijsbehoefte zomaar kan worden geplaatst op onze school. Hiervoor wordt het beleidsdocument "toelating, schorsing en verwijdering van leerlingen" welke is opgesteld door stichting prOo gehanteerd (zie bijlage XXX).

Pluskinderen

Pluskinderen zijn kinderen met een meer dan gemiddelde intelligentie op een bepaald vakgebied.

Algemene kenmerken (hoog)begaafde kinderen:

- IQ tussen 120 en 130 > begaafde kinderen
- IQ meer dan 130 > hoogbegaafde kinderen
- Zelfstandigheid, maar wel met duidelijke begeleiding
- Doorzettingsvermogen

Verder kunnen de volgende kenmerken typerend zijn voor (hoog)begaafde kinderen:

- een hoge intelligentie die zich aan toont in:
 - * meerdere hoge A-scores op toetsen
 - * hoge didactische leeftijd (minimaal 12 mnd. / 1 jr. hoger dan werkelijke leeftijd)
- snel kunnen denken en verwoorden / snel van begrip
- taakgericht handelen en werken
- creatief zijn in het oplossen van problemen
- hoofd- en bijzaken kunnen scheiden / samenhang benutten
- een sterk geheugen
- brede algemene kennis
- uitgedaagd worden door problemen

De begeleiding van (hoog)begaafde kinderen ziet er als volgt uit:

1. De leerkracht signaleert een kind d.m.v. toetsresultaten, observaties of door een reactie van de ouders m.b.t. het aankunnen van extra leerstof.
2. De leerkracht zet vervolgens fase 1 m.b.t. de begeleiding in werking. De uitwerking van de fases kunt u terug vinden het schoolspecifieke zorgplan.

De (hoog)begaafde leerlingen doen mee met de uitlegmomenten. De opdrachten m.b.t. Zelfstandig Werken doen deze ln. niet. De leerkracht kan besluiten dat een plusleerling niet meedoet met de uitleg. Dit is ter beoordeling van de leerkracht. De plusleerlingen krijgen speciale lesstof gericht op hun capaciteiten. Dit betekent echter niet dat ze door alle leerstof heen zijn, voordat zij groep 8 hebben bereikt, maar dat zij hun hele basisschoolloopbaan naast het reguliere aanbod ook werken met speciale materialen.

Kinderen met dyslexie

Een van de kerntaken van een school is het vakgebied Taal (spelling, begrijpend lezen). Kinderen die in groep 2 uitvallen met taal krijgen vanaf dat moment extra begeleiding hiervoor. In groep 3 gaat deze begeleiding door. Wanneer in groep 3 blijkt, naast uit de reguliere methodetoetsen, uit de toetsen van ons CITO LOVS m.b.t. lezen en spelling dat een kind onvoldoende scoort, spreken wij van een vermoeden van dyslexie. Vanwege dit vermoeden kunnen wij deze kinderen 2x per week buiten de klas laten begeleiden door de Intern Begeleider.

Op onze school hebben wij de volgende mogelijkheden om een kind extra te begeleiden:

- De leerkrachten lezen hardop voor aan de dyslectische kinderen.
- De leerkrachten begeleiden de dyslectische kinderen extra tijdens de momenten waarop zelfstandig wordt gewerkt.
- Er wordt gewerkt met het programma Spint Plus op de computer.
- Er wordt gewerkt met de remediërende methode van de Zuidvallei.
- Er wordt gewerkt met de Tweede Leerweg spelling

Dyslexieverklaring

Kinderen waarbij sprake is van een verminderde ontwikkeling m.b.t. taal, lezen en spelling kunnen in aanmerking komen voor een zgn. dyslexieverklaring. Deze dyslexieverklaring kan worden afgegeven door een praktijk voor orthopedagogiek of door de experts van het kenniscentrum van stichting prOo. Tegenwoordig is het in de wet zo geregeld dat ouders de aanvraag voor een dyslexieverklaring vergoed krijgen door het ziekenfonds. Derhalve adviseren wij de ouders dan ook om gebruik te maken van deze mogelijkheid.

Om de dyslexieverklaring te kunnen afgeven, dient de praktijk voor orthopedagogiek te beschikken over relevante gegevens m.b.t. de wijze van extra begeleiding van het betreffende kind door de school. Deze gegevens worden verstrekt na toestemming van de ouders.

3.9. Leerlingenzorg en Weer Samen Naar School (WSNS)

Vanaf 1992 hebben basisscholen de verplichting zoveel mogelijk kinderen met leer- of gedragsproblemen binnen de eigen school op te vangen. Alleen in uiterste gevallen mogen kinderen naar een speciale school voor basisonderwijs verwezen worden. Onze school maakt deel uit van het Samenwerkingsverband Weer Samen Naar School "Drieluik", waarin naast alle basisscholen uit de omgeving ook de Springplank, een school voor speciaal basisonderwijs participeert.

Onderwijs Zorgkoepel Noord Veluwe

In 2007 is een begin gemaakt met de Onderwijs Zorgkoepel Noord Veluwe, waarin bijna alle scholen voor basisonderwijs, speciaal basisonderwijs, speciaal en voortgezet speciaal onderwijs en de gemeenten binnen onze regio gezamenlijk bouwen aan Passend Onderwijs. Onze topografische regio bevindt zich globaal in de driehoek Zwolle – Apeldoorn – Amersfoort. De kracht van deze zorgkoepel ligt in de ontmoeting en in de wil gezamenlijk beleid te ontwikkelen en uit te voeren. Ons samenwerkingsverband onderschrijft de missie/visie en de doelen van de onderwijs zorgkoepel. Vandaar dat zowel de missie/visie en de doelen integraal worden overgenomen.

Missie

De gezamenlijke missie van de samenwerkende organisaties op de Noord Veluwe in het kader van Passend Onderwijs is het realiseren van onderwijs en zorg voor in principe elke

leerling, opdat deze leerling dát onderwijs en die zorg krijgt, die hij/zij nodig heeft om een ononderbroken ontwikkeling te kunnen doormaken.

Visie

Passend Onderwijs betekent dat alle leerlingen naar school gaan en dat zij een passend onderwijs- en zo nodig ook een adequaat zorgaanbod krijgen. We realiseren ons dat er grenzen zijn aan ons onderwijszorgaanbod. Daarbij denken we aan leerlingen met zeer ernstige leer- en gedragsstoornissen die vaak in instellingen verpleegd worden. Wij doen er alles aan om het onderwijszorgaanbod thuisnabij te realiseren. Regionaal gaan wij voor een continuüm van onderwijsvoorzieningen met doorgaande leerlijnen van voorschoolse voorzieningen via PO naar VO en MBO met waar nodig ook doorgaande leer- en begeleidingslijnen naar het (voortgezet) speciaal onderwijs [(V)SO].

Hiertoe bieden wij verschillende arrangementen aan tussen aan de ene kant van het spectrum het regulier onderwijs en aan de andere kant van het spectrum (voortgezet) speciaal onderwijs. De partners in de regio herkennen elkaar in het willen inspelen op de specifieke onderwijszorgbehoeften van kinderen en jongeren met een accent op preventie. Hierbij hanteren wij als uitgangspunt: één kind (jongere) en één goed afgestemd plan wat door de samenwerkende ketenpartners uitgevoerd zal worden.

Wij delen de wens om:

- transparant te zijn in procedures,
- het aantal regels te minimaliseren,
- expertise te ontwikkelen en te delen,
- met elkaar en met ouders/verzorgers samen te werken.
- goed functionerende bestaande structuren te respecteren

Uitgangspunt voor ons is dat ieder kind en elke jongere recht heeft op onderwijs en zorg op maat.

Onze doelen

Wij realiseren:

1. Alle kinderen en jongeren tussen de 0 en 23 jaar krijgen dat onderwijs en die zorg die aansluit bij hun specifieke behoeften en gericht is op een voor hen optimaal resultaat in termen van zowel vorderingen als sociaal-emotioneel welbevinden.
2. Alle kinderen en jongeren hebben één dossier dat opgebouwd wordt vanaf de voorschoolse voorzieningen en middels 'warme overdracht' meegaat naar de volgende onderwijsvoorziening of instelling voor (jeugd-)zorg. 'Warme overdracht' betekent dat naast het overdragen van gegevens over de ontwikkeling van het kind of de jongere ook het gesprek wordt gevoerd tussen overdragende en ontvangende school of instelling met als doel het kind of de jongere te leren kennen als 'mens in ontwikkeling'. Een dossier zal vaak bestaan uit verschillende "sub-dossiers", die door verschillende instanties beheerd worden. Het doel is om deze dossiers zo mogelijk samen te brengen en complementair te laten zijn aan elkaar. Waar het niet mogelijk is moet in ieder geval vermeld worden dat er over dit kind ook andere dossiers zijn. Dit gebeurt via de Verwijsindex.
3. Expertise die in de regio beschikbaar is en/of ontwikkeld wordt, wordt volgens een gestructureerde wijze gedeeld met alle partners.
4. Specifieke onderwijszorg wordt naar het kind of de jongere gebracht. Dat betekent dat wij ons inspannen om specifieke onderwijszorg thuisnabij aan te bieden. Thuisnabij is zo mogelijk lokaal en eventueel regionaal. Geen kind of jongere dient voor passend onderwijs de regio uit te gaan.
5. Opvangvoorzieningen voor crisissituaties, opdat niet één leerplichtige thuis zit
6. Eén loket waar ouders/verzorgers mee van doen hebben als hun kind specifieke onderwijszorg nodig heeft.

3.10. Informatie- en communicatietechnologie (ICT)

ICT wordt op onze school als volgt ingezet:

- Vanaf groep 1/2 in onderwijsleerprogramma's. Hiernaast komen in groep 4 gerichte ICT-vaardigheden. Wij hebben een leerlijn ICT met daarin de opbouw per groep betreffende de ICT-vaardigheden ontwikkeld.
- In alle groepen wordt ICT ingezet voor ondersteuning, inoefening en training bij taal, spelling, rekenen, woordenschat, aardrijkskunde, verkeer.
- Vanaf groep 5 wordt ICT ook ingezet voor het maken van werkstukken en geven van presentaties. Hiervoor hebben wij een eigen leerlijn werkstukken ontwikkeld.
- De Bogen beschikt over een leerlijn taal op de computer. In de methode Taal Actief wordt aangegeven welke lessen op de computer gedaan kunnen worden en wat de ICT-leerdoelen zijn. Op deze manier integreren wij het gebruik van de computer in onze taalmethode.
- Vanaf groep 3 maken de leerlingen gebruik van internet. De internetomgeving is beveiligd. Wij hebben een speciaal internetprotocol hiervoor ontwikkeld, zodat wij onze kinderen leren om op een veilige manier om te gaan met het internet. Wij maken hierbij gebruik van de internetomgeving "Netwijs". Deze omgeving biedt de leerlingen 3000 veilige links aan en zorgt ervoor dat de kinderen niet op voor hen niet geschikte sites terechtkomen.

Overige inzet van computers:

Naast het onderwijstechnische gedeelte wordt het computersysteem ook gebruikt voor:

- administratieve taken
- het digitale rapport
- het leerlingvolgsysteem
- naschoolse cursussen
- communicatie met ouders (ouderbrieven, nieuwsbrief)
- advisering naar ouders toe over het gebruik van computers (bijv. veilig internetten /veilige websites)
- presentatie, website en P.R. van de school
- het ontwerpen van een zgn. Yurlospagina. Dit is een pagina met bruikbare links naar oefenmateriaal voor de kinderen.
- Informatie over de Brede School activiteiten

Inzet digitale borden / touchscreens:

Wij beschikken over 1 digitaal schoolbord, 2 touchscreens met vaste opstelling en 1 vrijdbaar touchscreen.

Doelen:

In de komende 4 jaar willen wij het volgende t.a.v. ICT o.a. het volgende realiseren:

- In alle groepen een touchscreen.
- Leerkrachten zijn zelf in staat Eerste Hulp bij Computerongelukken (EHBCO) toe te passen en zijn niet meer afhankelijk van de ICT-stimulator.
- Het structureel inzetten van ICT bij leerlingen voor verdieping / verrijking, bij leerlingen met dyslexie en/of leerlingen met een tweede leerweg.

De ICT-stimulator heeft een beleidsplan ICT ontworpen wat gelijk loopt aan dit schoolplan. Dit beleidsplan ligt bij de directie ter inzage.

3.11. Opbrengstgericht Werken

Op onze school werken we opbrengstgericht (doelgericht). Onder opbrengstgericht werken verstaat de inspectie het systematisch en doelgericht werken aan het maximaliseren van leerlingenprestaties. Het gaat dan met name om het doorlopen van alle stappen van de evaluatieve cyclus:

- jaarlijkse evaluatie van de resultaten van de leerlingen;
- het borgen van de kwaliteit van het leren en onderwijzen;
- het aanbieden van de lesstof tot en met het niveau van groep 8;
- het realiseren van een taakgerichte werksfeer;
- duidelijk uitleggen;
- onderwijs in strategieën voor leren en denken;
- planmatige uitvoering van de zorg;
- nagaan van de effecten van de zorg.

We streven naar zo hoog mogelijke opbrengsten voor taal, rekenen en sociaal-emotionele ontwikkeling. Daarbij richten we ons op de gemiddelde vaardigheidsscore op de Citotoetsen en wordt er daarnaast gebruik gemaakt van:

1. Doelen per citotoets
2. Analyse waardering en opbrengsten van de inspectie
3. Onze eigen doelen stellen
4. Overzicht van toetsen
5. Groepsbesprekingen
6. Analyses van de opbrengsten en daaraan gekoppeld interventies, zoals:
 - Meer tijd besteden aan vakgebied
 - Instructie wijzigen en verbeteren
 - Meer automatiseren.
 - Differentiatie aanpassen
 - Groepsplannen aanpassen en verbeteren
 - Klassenconsultaties, collegiale consultaties

4. Personeelsbeleid

4.1. Integraal personeelsbeleid (IPB)

Het personeelsbeleid van onze school is afgeleid van het integraal personeelsbeleid dat binnen stichting PrOo voor de scholen is ontwikkeld. Thema's die daarbij spelen zijn onder meer: klassenconsultatie, mobiliteitsbevordering, scholing, loopbaanbegeleiding en begeleiding van nieuwe personeelsleden, ziekteverzuim, taakbelasting, doelstellings-, functionerings- en beoordelingsgesprekken. Stichting PrOo maakt hiervoor gebruik van de beschreven competenties door Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL).

Competenties	Indicatoren
Interpersoonlijk competent	1. De leraar ziet wat er gebeurt in de eigen groep. Zij/hij luistert naar de kinderen en reageert op gewenst en ongewenst gedrag. De leraar laat de kinderen in hun waarde.
	2. De leraar houdt in taalgebruik, omgangsvormen en manier van communiceren rekening met wat gebruikelijk is in de leefwereld van de leerlingen.
Pedagogisch competent	3. De leraar waardeert de inbreng van de kinderen, is nieuwsgierig naar hun ideeën en complimenteert hen geregeld. Zij/hij stimuleert hen kritisch na te denken over hun opvattingen en gedrag om daarover in de groep te communiceren.
	4. De leraar laat hen zelfstandig werken en samenwerken.
Vakinhoudelijk en didactisch competent	5. De leraar kiest gevarieerde, op de kinderen afgestemde speel- en leertaken, gebruik makend van moderne middelen, waaronder ICT. De leraar biedt ruimte voor verschillende manieren van werken.
	6. De leraar kan van elk kind in de groep beschrijven hoe het zich ontwikkelt op cognitief gebied en hoe zij/hij die ontwikkeling probeert te bevorderen. De leraar signaleert als er leerproblemen zijn, kan beoordelen of en hoe zij/hij die problemen zelf kan aanpakken en weet waar eventueel binnen en buiten de school hulp kan worden gevonden.
Organisatorisch competent	7. De leraar gebruikt organisatievormen, leermiddelen en –materialen die leerdoelen en leeractiviteiten ondersteunen.
Competent in het samenwerken met collega's	8. De leraar werkt met collega's samen aan het verbeteren en vernieuwen van het onderwijs of de organisatie.
Competent in het samenwerken met de omgeving	9. De leraar onderhoudt op een open en constructieve manier contacten met ouders, verzorgers of andere belanghebbenden.
Competent in reflectie en ontwikkeling	10. De leraar brengt de eigen beroepsopvatting en werkhouding in verband met de (onderwijskundige en levensbeschouwelijke) identiteit van de school.

	11. De leraar kijkt kritisch naar het eigen werk en gebruikt evaluatie, reflectie en feedback van anderen om het eigen functioneren verder te ontwikkelen.
--	--

4.2. Personeelsbeleid op schoolniveau

Wij hanteren de volgende gesprekkencyclus voor het personeel:

Doelstellingsgesprek

Dit gesprek vindt aan het begin van elk schooljaar (ong. aug. / sept.) plaats. Tijdens dit gesprek wordt teruggeblikt op het voorgaande schooljaar. Tevens wordt besproken hoe het Persoonlijk Ontwikkelings Plan (POP) van de leerkracht eruit ziet, welke doelen de leerkracht zich heeft gesteld, hoe de leerkracht erover denkt deze doelen te behalen en wat er voor nodig is om deze doelen te behalen.

Functioneringsgesprek

Het functioneringsgesprek vindt halverwege het schooljaar plaats (ong. feb. / mrt.). In het functioneringsgesprek komen de volgende onderwerpen aan de orde: welbevinden in het werk, organisatorische aspecten, stand van zaken t.a.v. POP, loopbaanontwikkeling en eigen ingebrachte gespreksonderwerpen.

Beoordelingsgesprek

Het beoordelingsgesprek vindt 1x per 4 schooljaren plaats. Dit gesprek wordt gevoerd door de directeur van de school en de betreffende werknemer. De leerkracht wordt beoordeeld op de eerder genoemde beroepscompetenties. Wanneer er sprake is van onvoldoende beheersing van een competentie wordt de betreffende leerkracht geacht om zijn / haar POP te richten op de verbetering van deze competentie. Voorafgaande aan de bovengenoemde gesprekken vindt altijd een klassenbezoek plaats.

Gesprekken niet behorende bij de gesprekkencyclus:

- Elke leerkracht heeft de mogelijkheid om met de directeur in gesprek te gaan over onderwerpen die hem / haar bezighouden.
- Op verzoek van de leerkracht kan de directeur i.h.k.v. het POP van een leerkracht meerdere klassenbezoeken afleggen gekoppeld aan een feedbackgesprek.

4.3. Professionalisering

Individuele professionalisering

Tijdens het doelstellingsgesprek geeft de leerkracht aan welke vorm van nascholing hij / zij wil volgen. De nascholing is gericht op de doelstellingen van de school en moet in het schoolbeleid passen.

Gezamenlijke professionalisering / teamontwikkelingsplan

In de afgelopen jaren hebben wij ons gericht op de professionele houding en communicatie van de moderne leraar. Dit zal in de komende schoolplanperiode een vervolg gaan krijgen in het traject dat wij gaan starten "wat voor soort school willen wij zijn?".

Jaarlijks worden er vanuit het meerjarenbeleidsplan actiepunten opgesteld waaraan het team gaat werken. Dit zijn de zgn. jaarplannen. Er wordt gewerkt in kleine actieteams van ongeveer 4 - 5 leerkrachten. Een actieteam bereidt een onderwerp voor en bespreekt dit vervolgens tijdens een plenaire vergadering. De actieplannen worden ter informatie aan de Medezeggenschapsraad aangeboden.

In het strategisch beleidsplan van stichting prOo is afgesproken dat alle scholen in de periode van 2010-2014 Handelings Gericht Werken (HGW) gaan invoeren. Elke school bepaalt zelf zijn startmoment. Als school hebben wij ervoor gekozen om HGW in te voeren per 1 aug. 2012.

4.4. Ondersteuning

Nieuwe leerkrachten

Voor nieuwe leerkrachten hebben wij een begeleidingstraject. Een gedeelte van de begeleiding (o.a. wet- en regelgeving, ARBO etc.) wordt gedaan door de directeur. De praktische kant van de school (afspraken, werkwijze etc.) wordt begeleid door een collega. Wij vinden het belangrijk dat nieuwe collega's steun en tijd krijgen om zich de school eigen te maken.

Invalliers

Invalliers die incidenteel (kort) invallen krijgen, behalve een korte introductie t.a.v. de klas waarin zij invallen, geen specifieke begeleiding. Als blijkt dat een invaller langdurig blijft, hanteren wij hetzelfde beleidsplan als bij de nieuwe leerkrachten.

Stagiaires

Wij vinden het belangrijk om mogelijk nieuwe collega's een stageplaats te bieden. Dit mag echter nooit ten koste gaan van de kinderen of de begeleidende leerkracht.

Wij hanteren hierbij de volgende criteria:

- Het opleidingsniveau is minimaal MBO 4
- Stagiaires van alle opleidingsinstituten, ongeacht de identiteit van het instituut, zijn welkom. Hierbij geldt voor alle stagiaires dat zij de uitgangspunten van het openbaar onderwijs dienen te respecteren.
- Een leerkracht die van groep is veranderd, krijgt in het eerste jaar geen stagiaire.
- We plaatsen geen ouders van leerlingen als stagiaire.

5. Organisatie en beleid

5.1. Onderwijsorganisatie

5.1.1. Groepsindeling

Groepsindeling

Bij het maken van de groepsindeling maken we verschillende afwegingen:

- De groepsgrootte
- Groepssamenstelling
- Mogelijkheid om gedifferentieerd en zelfstandig te werken in combinatiegroepen.
- Het aantal leerlingen per leeftijdsgroep

Groepssamenstelling

Bij de groepssamenstelling hanteren wij de volgende criteria:

- verhouding jongens/meisjes in de groep
- broertjes/zusjes
- hoeveelheid leerlingen met extra zorg.
- totaalaantal leerlingen in de groep.

Na deze criteria wordt er gekeken naar vriendjes en vriendinnetjes of juist kinderen die beter niet bij elkaar kunnen. Verzoeken van ouders om kinderen liever niet bij een vriend(innetje) of broer/zusje te plaatsen, worden, indien mogelijk, gehonoreerd indien de groepssamenstelling dit toelaat.

Combinatiegroepen

Wij zullen ieder jaar opnieuw bekijken of we kiezen voor combinatiegroepen of homogene klassen. Voor de onderbouwgroepen proberen wij altijd combigroepen te formeren (groep 1 en 2). Kinderen die in groep 1 komen, houden dezelfde juf. Gaan de kinderen naar groep 2 dan krijgen ze een andere juf of meester.

Voor elke vorm van groepssamenstelling geldt dat de school bepaalt in welke groep een leerling terecht komt.

5.2. Regels en afspraken

Op onze school hanteren wij een aantal procedures / afspraken:

- Een computer- en internetprotocol. Zie de bijlagen van de schoolgids.
- Een anti-pest protocol. Zie de bijlagen van de school
- School- en klassenregels. Zie de bijlage 2.

Op bovenschools niveau zijn de volgende procedures / afspraken vastgesteld:

- Beleidsplan Leerling Gebonden Financiering (LGF)
- Regeling Toelating, Schorsing en Verwijdering leerlingen
- Veiligheidsplan

Deze documenten zijn terug te vinden op de website van stichting prOo, www.stichtingprOO.nl.

5.3. Geledingen / interne - externe communicatie

5.3.1. (Gemeenschappelijke) Medezeggenschapsraad (G)MR)

MR en GMR

De MR komt 6x per jaar samen. De MR bestaat uit 8 leden, 4 ouders en 4 leerkrachten. De vergaderingen worden bijgewoond door de vertegenwoordigers van de personeels- en oudergeleding. De directeur is hierbij aanwezig als adviseur en vertegenwoordiger van prOo.

De GMR komt eveneens 6x per jaar samen. Ouders en leerkrachten van onze school hebben de mogelijkheid zitting te nemen in de GMR. Zij hoeven hiervoor niet per se lid te zijn van de MR.

Voor zowel GMR als MR zijn reglementen opgesteld. Deze zijn op school ter inzage.

Ouders / oudervereniging

Ouders helpen op verschillende manieren mee in school. Allereerst is er de oudervereniging (OV), die veel feesten en activiteiten organiseert. Ook hebben zij als doel om de contacten tussen de ouders en de school te verbeteren. De OV is in 2004 opgericht en heeft een statuut waarin alles beschreven is.

Verder helpen, buiten de OV om, veel ouders met zaken als handvaardigheid, lezen, begeleiding excursies, begeleiding verkeerslessen en allerlei kleine klusjes. Aan het begin van het jaar delen wij een ouderhulpformulier uit waarop ouders kunnen aangeven waar zij bij willen helpen. Ook wordt de nieuwsbrief gebruikt om ouderhulp te vragen.

5.3.2. Interne communicatie

Onze school vindt goede communicatielijnen met alle betrokkenen buitengewoon belangrijk. Voor onze interne en externe communicatievormen maken wij gebruik van de volgende overlegstructuren:

- Directieoverleg stichting prOo
- Overleg tussen directeur en bouwcoördinator
- Overleg tussen directeur en intern begeleider
- Overleg tussen directeur en ICT-stimulator
- Vergaderingen:
 - o Teamvergaderingen
 - o Bouwvergaderingen
 - o Zorgvergadering
 - o Medezeggenschapsraadvergadering
 - o OV-vergadering
- Studiedagen / -middagen
- IB-gesprekken met leerkrachten
- Actieteams / commissievergaderingen
- Oudergesprekken met de leerkracht / Intern Begeleider

5.3.3. Externe communicatie

De externe instanties waarmee wij een relatie onderhouden zorgen voor advies, hulp en ondersteuning en dit komt de kwaliteit van het onderwijs en de school als organisatie ten goede. De school onderhoudt contacten met o.a.:

- voorschoolse voorzieningen / VVE (Wet OKE)
- PABO
- Buitenschoolse opvang voorzieningen (BSO)
- Scholen voor Voortgezet onderwijs,
- ROC
- Brede school,
- Bureau Jeugdzorg,
- sportverenigingen,
- GGD
- Culturele instellingen
- Etc.

5.4. Dienstverlening

5.4.1.Overblijven / Tussenschoolse Opvang (TSO)

De organisatie van de TSO is in handen van de organisatie Brood en Spelen (B&S). B&S is verantwoordelijk voor de facturering, het activiteitenaanbod en voor een voldoende aantal leidsters.

5.4.2.Buitenschoolse opvang

De buitenschoolse opvang wordt aangeboden door Stichting Kinderopvang Noordwest-Veluwe. Kinderen kunnen, tegen betaling, in het gebouw van De Bogen gebruik maken van deze mogelijkheid. Ouders hebben het recht om te kiezen voor een andere organisatie voor buitenschoolse opvang.

5.4.3. Brede School Activiteiten

Onze school is de spil binnen het samenwerkingsverband van de Brede School in Drielanden. OBS De Bogen biedt aan alle kinderen een steeds wisselend programma van Brede School Activiteiten. De invulling die wij aan de Brede School geven is die van dagarrangementenschool. Dit houdt in dat wij de kinderen, naast het aanbod van BSO, een mogelijkheid tot een verlengde schooldag bieden door het organiseren van tussenschoolse opvang en naschoolse activiteiten. Door deze activiteiten kunnen kinderen zich breed ontwikkelen. Onze school heeft een gevarieerd onderwijsaanbod en een aantal naschoolse activiteiten.

5.5. Schooladministratie en procedures

Onze school gebruikt ParnasSys voor de schooladministratie. Dit systeem is toegankelijk voor alle leerkrachten en biedt zowel per groep als per leerling overzicht van de behaalde resultaten.

Voor de registratie van (school)verzuim worden in de groepen maandelijks absentielijsten bijgehouden. Wij hanteren de afspraak dat kinderen tijdig worden afgemeld (bij voorkeur tussen 08.00u en 08.30u). Is een kind om uiterlijk 09.00u nog niet op school, dan wordt er door de leerkracht gebeld of de directeur wordt ingeschakeld die vervolgens gaat bellen met de ouders van de leerling. Indien een kind niet wordt afgemeld en wij niet kunnen achterhalen waar het kind is, dan wordt er door de directeur contact opgenomen met de leerplichtambtenaar.

6. Kwaliteitsbeleid

6.0. Inleiding

Het ontwikkelen van kwaliteitsbeleid kan niet van bovenaf worden gerealiseerd. Een belangrijke voorwaarde is dat de medewerkers overtuigd zijn van de noodzaak van kwaliteitscontrole en kwaliteitszorg. Vanuit stichting prOo bestaat de behoefte om vanuit een bovenschools kader te werken. Er is behoefte om informatie uit te wisselen en om van elkaar te leren. Kwaliteitszorg betreft activiteiten die erop gericht zijn systematisch de kwaliteit van het onderwijs te bepalen, te bewaken, te borgen en te verbeteren. Centraal binnen de kwaliteitszorg staan de opvattingen van de school over wat zij kwalitatief onderwijs vindt waarbij de wettelijke eisen betrokken worden.

6.1. Beschrijving kwaliteitszorgsysteem

Ons kwaliteitsbeleid valt uiteen in vijf stappen:

- bepalen van de kwaliteit (daarbij hebben we gebruik gemaakt van het zelfevaluatie-instrument)
- formuleren van prioriteiten
- ontwikkelen van een aanpak
- uitvoeren van de aanpak
- evalueren en borgen van de kwaliteit.

Wij werken op onze school met de PDCA-cirkel (Plan – Do – Check – Act). In hoofdstuk 9 wordt een overzicht gegeven van de beleidsvoornemens van de school. Verbeterplannen spelen een centrale rol in ons kwaliteitsbeleid. In dit hoofdstuk zullen we beschrijven hoe die totstandkomen en hoe wij deze gebruiken.

6.2. Kwaliteitsevaluatie

In het kader van de kwaliteitsevaluatie maakt de school gebruik van de opbrengsten. Deze opbrengsten zijn onder te verdelen in kengetallen, het inspectierapport, een sterkte/zwakte analyse van de school, de oudertevredenheidspeiling en de methode- en niet-methodegebonden toetsen.

6.2.1. Kengetallen

	2004 2005	2005 2006	2006 2007	2007 2008	2008 2009	2009 2010	2010 2011
Aantal leerlingen Per 1 oktober	1-10 2-16 3-27 4-19 5-15 6-6 7-16 8-11 Totaal 120	1-33 2-19 3-23 4-28 5-18 6-17 7-11 8-17 Totaal 166	1-33 2-39 3-30 4-23 5-25 6-25 7-19 8-12 Totaal 194	1-23 2-26 3-32 4-30 5-22 6-24 7-18 8-19 Totaal 206	1-36 2-30 3-30 4-36 5-31 6-26 7-25 8-27 Totaal 245	1-25 2-48 3-36 4-30 5-37 6-33 7-28 8-29 Totaal 266	1-26 2-35 3-49 4-33 5-37 6-33 7-36 8-29 Totaal 278
CITO-score groep 8	536,7	535,2	538,3	540	537,3	536,4	538,1

Landelijk gemiddelde	534	534	535,1	535,4	535	535,8	535,1
Leerlingen met individuele leerlijn op 1 oktober	1 2 ^e leerweg spelling	6 2x 2 ^e leerweg spelling 4 x vooruit	13 2x 2 ^e leerweg spelling 11x vooruit	5	22 -1x leerweg spelling -1x leerweg rekenen	18 -15x leerweg spelling -3x leerweg rekenen	
Leerlingen met LGF ('rugzakje') op 1 oktober	2	2	2	2	2	1	1
Leerlingen voor tweede keer in groep (groep 3 t/m 8)	3	3	7	-	4	6	8
Kleutergroepverlenging ("doublure" groep 2)	4	5	11	-	3	2	1
Leerlingen sneller doorgestroomd naar groep 3	0	4	4	0	0	0	0
Aantal leerlingen uitgestroomd naar speciaal onderwijs	1	4	4	1	1	2	2
Aantal leerlingen naar LWOO/PRO	0	0	2	0	1	0	1
Meerbegaafde leerlingen	-	-	-	-	-10x pilot meerbegaafdheid rekenen -9x pilot meerbegaafdheid taal -3x pilot meerbegaafdheid cultuur en wetenschappen	-10x plusleerling rekenen -13x plusleerling taal -5x plusleerling begrijpend lezen	45

Uitstroomgegevens schoolverlaters vanaf schooljaar 2008-2009:

Advies	2008-2009	2009-2010	2010-2011
VWO	5	2	6
HAVO/VWO	6	9	7
HAVO	4	1	0
TL/HAVO	-	10	8
VMBO > gemengde / theoretische leerweg (GTL)	5	1	3
VMBO > basisberoepsgerichte leerweg / kaderberoepsgerichte leerweg (BBL/KBL)	3	6	4
VMBO > basisberoepsgerichte leerweg / kaderberoepsgerichte leerweg (BBL/KBL) met Leerweg Ondersteuning	1	0	1

(LWOO)			
Totaal	27	29	29

6.2.2. Inspectierapport

Op 6 april 2010 is onze school bezocht door de onderwijsinspectie. Het algemene beeld dat de onderwijsinspectie van onze school heeft, is dat de eindopbrengsten van voldoende kwaliteit zijn. De tussenopbrengsten worden eveneens als voldoende gewaardeerd. Naast de voldoende waarderingen heeft de inspectie ook een aantal verbeterpunten geformuleerd. Aan deze aspecten is en wordt de komende jaren gewerkt. De inspecteur heeft besloten om onze school in het zgn. basisarrangement op te nemen. Dit betekent dat de inspectie geen aanleiding ziet om het toezicht te intensiveren. Het basistoezicht houdt in dat er een jaarlijkse risicoanalyse plaatsvindt en eventueel een onderzoek in het kader van het Onderwijsverslag of een vierjaarlijks bezoek.

6.2.3. Sterkte / zwakte Analyse (SWOT)

Zie voor de sterkte / zwakte analyse van onze school bijlage 1.

6.2.4. Oudertevredenheidspeiling (OTP)

In 2009 hebben wij een OTP afgenomen. De ouders hebben onze school beoordeeld een 7,7. Dit is boven het landelijk gemiddelde ! 92% van de ouders geeft aan zich goed thuis te voelen bij onze school. 97% van de ouders ziet dat hun kind met plezier naar school gaat.

Ontwikkelpunten voor de school zijn veiligheid op weg naar school, hygiëne en netheid van de school, speelmogelijkheden op het plein. Deze ontwikkelpunten hebben geresulteerd in de aanschaf van handdoekautomaten en zeppompjes op de toiletten per januari 2010, nieuwe speelmaterialen voor de kinderen en extra aandacht tijdens de verkeerslessen voor de omgeving.

6.2.5. Methode- en niet-methodegebonden toetsen

Onze school gebruikt diverse toetsinstrumenten om zicht te krijgen op de opbrengsten van het onderwijs. Wij maken hierbij gebruik van gestandaardiseerde, niet-methodegebonden toetsen en methodegebonden toetsen. Voor de niet-methodegebonden toetsen maken wij gebruik van het CITO Leerling Onderwijs Volg Systeem (LOVS).

Beschrijving van de leerresultaten

De leerresultaten van de leerlingen liggen gemiddeld op het niveau dat op grond van hun kenmerken mag worden verwacht. De school houdt dit systematisch via het leerlingvolgsysteem bij en rapporteert dit jaarlijks aan de onderwijsinspectie. Aan het begin van het jaar stelt de IB voor alle groepen een toetskalender op. Deze toetsresultaten worden door de IB besproken met de leerkracht en er worden acties op gezet. 2x per schooljaar worden alle resultaten besproken met de directie. Tevens worden de resultaten besproken in de zorgvergadering met het team. De toetsresultaten worden gerapporteerd op het rapport.

7. Huisvesting, inrichting en financiën

7.1. Financieel beleid

Het financiële beleid van stichting prOo is erop gericht om de directies de mogelijkheid te bieden zich zoveel mogelijk op onderwijs te richten. De bovenschoolse directie is eindverantwoordelijk voor en geeft sturing aan de lumpsumfinanciering en de exploitatie van de scholen. Een deel van deze rijksbekostiging wordt door het bestuur gebruikt om beleidsonderwerpen en beleidsondersteuning, bedoeld voor de totale organisatie, te financieren. Ter financiering van schooloverstijgende kosten vindt jaarlijks een overdracht plaats van het totale P&A-budget (Personeel- en Arbeidsmarkt).

Het financiële beleid van de school wordt uitgevoerd binnen de beleidskaders van het bestuur. Hierin staat beschreven hoe de scholen opereren binnen de centraal georganiseerde financiële administratie. Het voorgenomen beleid zoals dat wordt beschreven in dit schoolplan moet een vertaling krijgen naar het financiële beleid van de school. In de meerjarenbegroting, die deel uitmaakt van dit plan, wordt op hoofdlijnen aangegeven hoe nieuw beleid wordt gefinancierd. De verfijning en de bijstelling worden opgenomen in het jaarplan. Elke school maakt jaarlijks een exploitatiebegroting per kalenderjaar.

In 2015 willen wij dat de stichting er financieel gezien gezond voorstaat. Wij hebben als voornemen te komen tot een goed financieel beheer. Wij moeten op zoek naar manieren in het beheer of de organisatie van ons onderwijs dat er voor zorgt dat de personeelslast lichter gaat drukken op de begroting.

Ons financieel beleid bestaat voor de komende jaren uit drie componenten:

1. Het beheren van risico's
2. Het borgen van de financiële continuïteit op de lange termijn
3. Het beheren van de financiële ruimte op de korte termijn.

Daartoe voeren wij een transparante financiële administratie.

Ad 1: Risicobeheer

Risicobeheer is het in kaart brengen van de mogelijke risico's die zich kunnen voordoen met daarbij maatregelen hoe met deze risico's om te gaan. Hierdoor kan voorkomen worden dat de school voor onverwachte financiële tegenvallers komt te staan. Het risicobeheer vormt dan ook een belangrijk onderdeel van ons financieel beleid.

Ad 2: Financiële continuïteit op de lange termijn

De school moet te allen tijden kunnen voldoen aan de financiële verplichtingen ook als wij te maken krijgen met onverwachte tegenvallers. Om zicht te hebben en te blijven behouden op de financiële consequenties van de schoolplannen, is het noodzakelijk om een meerjarig financieel beleid te ontwikkelen. Ten aanzien van o.a. onderhoud, meubilair, personeel en ICT is een meerjarenbeleidsplan opgezet. Voor het bewaken van de financiële continuïteit op de lange termijn zijn de kengetallen en met name ons weerstandsvermogen belangrijk. Het bestuur maakt bij de discussie over de hoogte van de reserves gebruik van landelijke richtlijnen en de cijfers (gegevens over vergelijkbare scholen) die het CFI daarvoor aanreikt.

Ad 3 Beheren van de financiële ruimte op de korte termijn

Omdat onze beschikbare middelen beperkt zijn, moeten we keuzes maken over de inzet ervan. Door die keuzes vast te leggen, bijvoorbeeld in dit schoolplan wordt voorkomen dat de school uitgaven doet terwijl hier geen middelen voor zijn. Het kan in de toekomst mogelijk zijn dat onze school haar ambitieniveau tijdelijk moet bijstellen, omdat de financiële middelen

simpelweg ontbreken. Het bestuur doet geen investeringen zonder zorgvuldige afweging of deze kunnen worden uitgevoerd zonder dat onze financiële positie op korte termijn in gevaar komt. Belangrijke keuze daarbij betreft de periode waarover investeringen worden afgeschreven. Voor het bestuur is een belangrijk uitgangspunt de afschrijvingsperiode af te stemmen op de periode dat de investering daadwerkelijk meegaat en ons dus niet rijk te rekenen.

Financiële administratie

Stichting prOo heeft de financiële-, salaris- en personeelsadministratie in eigen beheer. Een deel van de financiële administratie wordt door de administratieve krachten op de scholen bijgehouden. Voor het voeren van de algehele financiële administratie en beheer zijn op het bestuurskantoor een controller en een financieel medewerker aangesteld. Stichting prOo heeft een planning- en controlcyclus vastgesteld die bestaat uit een begrotingscyclus en een verantwoordingcyclus middels een jaarrekening en jaarverslag:

- We werken met het programma Exact.
- De directeuren nemen elke maand de financiële stand van zaken door aan de hand van de overzichten uit Exact en stellen waar mogelijk bij.
- Minstens een keer per jaar neemt de directie de financiën/ begroting/ rekeningen/etc. door met de controller van Stichting prOo.

7.2. Externe en interne geldstromen

De diverse geldstromen komen van de volgende instanties:

- Rijksbekostiging per Brinnummer, gerelateerd aan het leerlingenaantal op 1 oktober; De rijksbekostiging bestaat uit:
 - Lumpsum personeel, op bestuursniveau voor formatie
 - P&A-budget, bovenschoolse inzet
 - Materiële instandhouding (MI) bestaande uit kosten voor Algemene Basis Bekostiging (ABB), gebouw- en leerlingafhankelijke kosten.
- Gemeentelijke subsidiestromen, b.v. Onderwijsachterstandenmiddelen.
- Overige subsidiestromen b.v. subsidie Vervangingsfonds, subsidie opbrengstgericht werken, coaching directeuren, techniekeducatiesubsidie, cultuureducatie, middelen vanuit de samenwerkingsverbanden, scholing overblijfkrachten.

In de schoolbegroting is de MI, exclusief ABB gelden zichtbaar.

Op schoolniveau is er sprake van andere financieringsstromen. Genoemd kunnen worden:

- Geld uit verhuur ruimtes o.a. aan buitenschoolse opvang
- Sponsorgelden
- Ouderbijdragen

Relatie financieel beleid met andere beleidsterreinen

Goed besturen is in elk geval afspreken wat moet worden bereikt en na afloop evalueren of die doelstellingen zijn gehaald. Door de doelstellingen van meet af aan te voorzien van een financiële overweging wordt duidelijk of de doelstellingen financieel haalbaar zijn. Zo niet, dan moet het bestuur keuzes maken. Financieel beleid is dus geen op zich staand beleid. De financiën zijn verweven met alle gebieden. Het is goed nog eens te benadrukken dat ons eerste belang het onderwijs betreft: onderwijs is de kerntaak. Daarnaast is voortdurend afstemming met personeelsbeleid en huisvestingsbeleid nodig.

7.3. Huisvesting en inrichting

Het beheer van de schoolgebouwen valt voor het grootste deel onder de verantwoordelijkheid van de Algemene Directie. De directeur heeft daarin een adviserende en coördinerende rol. Er wordt een onderhoudsrapport opgesteld met een planning van het onderhoud voor een reeks van jaren. In het rapport wordt een onderverdeling gemaakt in verplichtingen van de gemeenten en verplichtingen van het bestuur. In het jaarplan wordt naar deze planning verwezen. De beleidsmedewerker huisvesting van prOo is medeverantwoordelijk voor de uitvoering van de planning.

7.4. Sponsoring

Bij sponsoring gaat het om geld, goederen of diensten die een sponsor verstrekt aan een school waarvoor de sponsor een tegenprestatie verlangt waarmee leerlingen of hun ouders in schoolverband worden geconfronteerd. Schenkingen, giften en donaties vallen niet onder sponsoring.

Bij sponsoring kan bijvoorbeeld gedacht worden aan:

- Gesponsorde lesmaterialen.
- Sponsoren van activiteiten.
- Sponsoren van gebouw, inrichting en/of computerapparatuur.
- Advertenties in bijvoorbeeld de schoolkrant, schoolgids of schoolboards.
- Uitdelen van producten.

Uitgangspunt voor sponsoring van materialen en middelen ten bate van de school is het convenant "Scholen voor primair en voortgezet onderwijs en sponsoring" dat door de besturenorganisaties, VNG en de staatssecretaris is ondertekend in februari 2009. Dit convenant is als bijlage in het schoolplan opgenomen.

De belangrijkste uitgangspunten van het convenant zijn:

- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak en doelstelling van de school. Er mag geen schade worden berokkend aan de geestelijke en/of lichamelijke gesteldheid en ontwikkeling van leerlingen. Partijen zullen bevorderen dat scholen en bedrijven bij het afsluiten van sponsorovereenkomsten een gezonde leefstijl van kinderen mogelijk, gemakkelijk en aantrekkelijk maken. Het bevorderen van gezond gedrag is immers een van de kerndoelen van het onderwijs. Sponsoring moet in overeenstemming zijn met de goede smaak en het fatsoen.
- Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs, de scholen en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen.
- Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud en/of de continuïteit van het onderwijs beïnvloeden dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwalitatieve eisen die de school aan het onderwijs stelt. Het primaire onderwijsproces mag niet afhankelijk zijn van sponsormiddelen.

Het moet altijd voor een ieder duidelijk zijn als het om een gesponsorde activiteit gaat. De oudergeleding van de medezeggenschapsraad heeft hierbij instemmingsrecht. In de schoolgids staat (aanvullende) informatie over de werkwijze van de school.

7.5. Begroting en meerjareninvesteringsplan

De keuzes die de school maakt

Wat betreft het uitgeven van geld zijn binnen stichting prOo een aantal regels geformuleerd:

- De begroting dient sluitend te zijn en de uitgaven dienen binnen de begroting te blijven.
- Bij het maken van plannen laten wij ons leiden door de visie die we hebben op ons onderwijs en de wens om daar verbeteringen in aan te brengen. Er moet een relatie zijn tussen het uitgeven van geld en hetgeen wij hebben vermeld in het schoolplan en het jaarplan.
- Bij het aanvragen van doelsubsidies kijken we eerst of een bepaalde activiteit past in onze veranderingsparagraaf: eerst visie, dan geld.
- Wij hechten groot belang aan het gebruik van moderne media (ICT) in ons onderwijs. ICT zal doelbewust worden ingezet.

Veranderingsposten voor de nabije toekomst

De verwachting is dat het leerlingenaantal in de komende jaren redelijk stabiel zal zijn. Wij verwachten dat de komende jaren de inkomsten min of meer gelijk zullen blijven.

- Volgens de meerjarenplanning zijn er in het schooljaar 2011 – 2012 de volgende uitgaven te verwachten: € 10.000,= voor: Aardrijkskunde
- Volgens de meerjarenplanning zijn er in het schooljaar 2012 – 2013 de volgende uitgaven te verwachten: € 10.000,= voor: Geschiedenis
- Volgens de meerjarenplanning zijn er in het schooljaar 2013 – 2014 de volgende uitgaven te verwachten: € 5.000,= voor: Engels
- Volgens de meerjarenplanning zijn er in het schooljaar 2014 – 2015 de volgende uitgaven te verwachten: € 7.500,= voor: Verkeer

8. Overige onderwerpen

8. 1. Klachtenregeling

In elke organisatie waar hard wordt gewerkt, kan er wel eens iets misgaan. Wanneer u van mening bent dat er sprake van bijv. zaken die verkeerd geregeld worden; dat wij ons niet aan afspraken houden e.d. dan zouden wij het erg fijn vinden als u dit met ons bespreekt ! Bespreek uw punten niet op het schoolplein, maar deel het met ons, zodat wij er iets aan kunnen doen.

Leerlingen en ouders die op- en/of aanmerkingen hebben over wat er in de groep of in de klas gebeurt (bijv. over de begeleiding en beoordeling van de leerlingen) gaan daarmee naar de desbetreffende leerkracht. Indien zij daar onvoldoende gehoor vinden en/of er geen goede oplossing komt, dan kunnen ze terecht bij de directie.

Indien u van mening bent dat uw klacht niet afdoende is verholpen, dan is het mogelijk een klacht in te dienen. Middels de klachtenregeling kunt u als betrokkenen bezwaar aantekenen tegen gedragingen en beslissingen van het schoolbestuur, de directie of personeelsleden.

Stichting prOo kent een eigen klachtenregeling. Deze regeling ligt ter inzage op school en staat op de website van de stichting, www.stichtingproo.nl

9. Beleidsvoornemens 2011 – 2015

9.1. Meerjarenplanning 2011-2015

De beleidsvoornemens hebben wij gerangschikt onder de volgende hoofdstukken:

1. Doorgaande lijn in leerstof en werkvormen
2. Invoeren van nieuwe methoden
3. ICT
4. Pedagogisch handelen
5. Didactisch handelen / klassenmanagement
6. Leerlingenzorg
7. Kwaliteitszorg
8. Ouderbetrokkenheid
9. Schoolorganisatie en beleid

Meerjarenplanning 2011-2015

Onderwijskundig beleid (H3)

	Doorgaande lijn in leerstof en werkvormen	11-12	12-13	13-14	14-15
01.	Uitwisseling informatie over leerlingen peuterspeelzaal die naar onze school gaan indien nodig	IB 1-2	IB 1-2	IB 1-2	IB 1-2
02.	Doorgaande lijn zelfstandig werken continueren en bijstellen waar nodig	1-8	1-8	1-8	1-8
03.	Invoering leesplan	1-8	1-8	1-8	1-8
04.	Evaluatie Samen Beter Lezen	3-8	3-8	3-8	3-8
05.	Uitvoering Samen Beter Lezen	3-8	3-8	3-8	3-8
06.	Technisch lezen: effect evalueren	3-6			
07.	Vastleggen doorgaande lijn bewegingsonderwijs	1-8			
08.	Invoering doorgaande lijn bewegingsonderwijs		1-8		
09.	Evaluatie doorgaande lijn bewegingsonderwijs			1-8	
10.	Ontwerp protocol meer- en hoogbegaafdheid	1-8			
11.	Invoering protocol meer- en hoogbegaafdheid		1-8		
12.	Evaluatie protocol meer- en hoogbegaafdheid			1-8	
13.	Ontwikkeling protocol NT2 *	1-8			
14.	Invoering protocol NT 2		1-8		

* NT2 = Nederlands als 2^e taal

	Invoeren nieuwe methoden	11-12	12-13	13-14	14-15
01.	Rekenmethode Alles Telt voor groep 6	6			
02.	Rekenmethode Alles Telt voor groep 7		7		
03.	Rekenmethode Alles Telt voor groep 8			8	
04.	Oriëntatie op nieuwe methode Engels			1-8	
05.	Implementatie nieuwe methode Engels				7-8
06.	Oriëntatie op nieuwe methode Aardrijkskunde	1-8			
07.	Implementatie nieuwe methode Aardrijkskunde		1-8		
08.	Oriëntatie nieuwe methode Geschiedenis		1-8		
09.	Implementatie nieuwe methode Geschiedenis			1-8	

	ICT	11-12	12-13	13-14	14-15
01.	Invoering touchscreens	1-8	1-8	1-8	1-8
02.	Vervanging pc's			ICT	ICT
03.	Oriëntatie op en implementatie van nieuwe vormen van leren met ICT	1-8 ICT	1-8 ICT	1-8 ICT	
04.	Evaluatie m.b.t. leren met ICT				1-8 ICT Dir.
05.	Koppelen toepassingen van software aan onderwijskundige doelen		1-8 ICT Dir.		
06.	Scholing leerkrachten gebruik computer en omgaan met digibord / touchscreen	1-8 ICT			

	Pedagogisch handelen	11-12	12-13	13-14	14-15
01.	Evaluatie implementatie missie / visie		1-8	1-8	1-8
02.	Begeleidingstraject en invoering Handelingsgericht werken per 1-8-2012		1-8	1-8	1-8
03.	Uitvoering Zelfstandig werken	1-8	1-8	1-8	1-8
04.	Handelingsgericht werken		1-8	1-8	1-8

	Didactisch handelen / klassenmanagement	11-12	12-13	13-14	14-15
01.	Borgen structuur Zelfstandig Werken	1-8	1-8	1-8	1-8
02.	Afstemming leerinhouden, instructie en verwerking (n.a.v. inspectierapport)	1-8	1-8		
03.	Handelingsplannen: maken van een kwantitatieve analyse uit verzamelde gegevens uit toetsing en evaluatie (n.a.v. inspectierapport)	1-8 IB	1-8 IB	1-8 IB	1-8 IB

	Leerlingenzorg	11-12	12-13	13-14	14-15
01.	Evalueren en borgen uitvoering zorgplan	IB Dir.	IB Dir.	IB Dir.	IB Dir.
02.	Evaluatie leerlingbegeleiding	IB Dir.	IB Dir.	IB Dir.	IB Dir.
03.	Coördinatie van doorgaande lijn binnen de leerlingbegeleiding	IB	IB	IB	IB
05.	Onderzoek naar mogelijkheden afname digitale CITO LOVS-toetsen			IB ICT	IB ICT Dir.
06.	Analyse leerresultaten t.b.v. reflectie op leerinhouden en didactisch handelen (n.a.v. inspectierapport)	IB Dir.	IB Dir.	IB Dir.	IB Dir.
07.	Vaststellen beslisregels voor het uitsluiten van deelname landelijk genormeerde toetsen		IB Dir.		

Personeelsbeleid (H4)

	Personeelsbeleid	11-12	12-13	13-14	14-15
01.	Verder ontwikkelen professionele cultuur	1-8 Dir.	1-8 Dir.	1-8 Dir.	1-8 Dir.
02.	Vervolg missie / visie: wat voor school willen wij zijn en waar staan wij over 4 jaar ? Wat wordt ons onderscheidend vermogen ?	1-8 Dir.	1-8 Dir.		
03.	N.a.v. professionele cultuur schoolspecifieke competenties ontwikkelen.		1-8 Dir.		

Kwaliteitsbeleid (H6)

	Kwaliteitszorg	11-12	12-13	13-14	14-15
01.	Metten van de opbrengsten en dit in kaart brengen > jaarlijks evalueren	1-8 IB Dir.	1-8 IB Dir.	1-8 IB Dir.	1-8 IB Dir.
02.	Jaarlijks schoolplan evalueren en bijstellen, accorderen door MR	1-8 IB Dir. MR	1-8 IB Dir. MR	1-8 IB Dir. MR	1-8 IB Dir. MR
03.	Inzage krijgen in onderwijsbehoeften lln.populatie (n.a.v. inspectierapport)	1-8 IB Dir.	1-8 IB Dir.	1-8 IB Dir.	1-8 IB Dir.
04.	Onderwijsproces jaarlijks evalueren en verantwoorden.	1-8 IB Dir.	1-8 IB Dir.	1-8 IB Dir.	1-8 IB Dir.
05.	Versterken traject uitvoering, toezicht en evaluatie van lopende of in gang gezette veranderonderwerpen	Dir.	Dir.	Dir.	Dir.
06.	Evaluatie versterken traject uitvoering, toezicht en evaluatie van lopende of in gang gezette veranderonderwerpen	Dir.	Dir.	Dir.	Dir.

	Ouderbetrokkenheid	11-12	12-13	13-14	14-15
01.	Afname ouderenquête			1-8	
02.	Afname leerlingenenquête			1-8	
03.	Afname lerarenenquête			1-8	

	Schoolorganisatie en beleid	11-12	12-13	13-14	14-15
01.	Voorschoolse opvang in eigen gebouw realiseren	Dir.	Dir.		
02.	Invoering nieuwe directiestructuur		Dir.		
03.	Herhalingscursus BHV, jaarlijks	1-8 Dir.	1-8 Dir.	1-8 Dir.	1-8 Dir.
04.	Vormgeving PR	Dir. PR- com.	Dir. PR- com.	Dir. PR- com.	Dir. PR- com.
05.	Afname Risico Inventarisatie en Evaluatie (RI&E)			Dir.	
06.	Opknappen schoolplein		1-8 Dir.		

10. Instemming medezeggenschapsraad en vaststelling bevoegd gezag

De medezeggenschapsraad van De Bogen heeft haar instemming verleend aan het schoolplan 2011-2015.

Voorzitter
naam: Marieke Roelink

Secretaris
naam: Lidwien Werner

Harderwijk, datum:

Harderwijk, datum:

Het bevoegd gezag van de school heeft het schoolplan 2011-2015 vastgesteld.
Namens de Stichting Primair Openbaar Onderwijs Noord-Veluwe.

P.W. Uneken, algemeen directeur

Harderwijk, datum:

11. Bijlagen

- Bijlage 1: Procedure toelating, schorsing en verwijdering leerlingen
- Bijlage 2: School- en klassenregels
- Bijlage 3: SWOT-analyse